copa

STOMIFORENINGEN COPA - STIFTET 1951

Nr. 126. Januar/Februar 1995

God familieweekend

se side 4

Forsørgelsesdanmark

Af: Christian Stentoft, Landsformand

Det danske sprog blev fornylig af økonomiminister Marianne Jelved beriget med et nyt begreb, nemlig Forsørgelsesdanmark.

Det var de meget store udgifter til velfærds- og orlovsordningerne, der fik hende til at komme med denne udtalelse. Hun mente, at det var de velbjærgede og ikke de trængende, der fik gavn af ordningerne. I nogle tilfælde kan hun nok have ret, men politikerne har selv skabt disse populære og dyre ordninger med baggrund i at få flere arbejdsløse i arbejde ved at give nogle lejlighed til at gå på forældre- eller uddannelsesorlov. Det sidste med sigte på at blive kvalificeret til et mere videnskrævende og bedre lønnet job, hvilket efter sigende skulle være lig med samfundets og arbejdsmarkedets tarv.

Med udtalelsen gik hun ind i rækken af de mange, som mener, at velfærden er løbet løbsk og at vi ikke har råd til al den velfærd.

Heller ikke når det gælder omsorgen for vore gamle og de handicappede. Men hvorfor skal de gamle og de handicappede undgælde og have forringet vilkårene, bare fordi politikerne har indført nogle foranstaltninger, som belaster Statens udgifter urimeligt. Det er der ingen sammenhæng i.

Politikerne vil så gerne prioritere, men når det så bliver for svært for dem at se, hvor der skal spares og hvor der ikke skal skæres, så bruger de grønthøstermetoden og skærer alt af til roden eller også decentraliserer de ved at give områderne en pose penge og ansvaret. Så kan de vaske deres hænder ligesom Pilatus, for så er det ikke dem, der bliver skældt ud for den dårlige service, men dem længere nede og det er jo fint nok, ikke!

Man har også angrebet bistandsloven og her specielt hjælpemiddelordningen efter bistandslovens §58 for at være for dyr. Derfor blev der nedsat et udvalg til at se på området med mulighed for en nyvurdering/omskrivning af Socialministerens Bekendtgørelse, som ligger til grund for bl.a. tildeling af hjælp til anskaffelse af stomihjælpemidler.

Udvalget er ved at skulle afslutte sit arbejde. Der har undervejs i arbejdet været mange udmeldinger fra socialchefer, kommunernes landsforening m.fl. om den store belastning udgifterne til hjælpemidler til de handicappede er blevet for det nære samfund (kommunerne) som siger, at de er ved at segne under byrden og det gør det, efter udtalelserne at dømme, ikke nemmere for dem, at de handicappede er blevet stadig mere bevidste om deres rettigheder og kræver dem opfyldt.

Men det er som om disse udtalelser har haft en anden indvirkning på udvalgets arbejde og holdning, gudskelov. Så det bliver utroligt spændende at se og høre, hvad udvalget er kommet til, her i det nye år.

Jeg håber på det bedste og ønsker alle et rigtig godt nytår.

Kræftens Bekæmpelse søger indsamlere

Hjælp Kræftens Bekæmpelse

Kræftens Bekæmpelse holder landsindsamling 24. marts 96 mellem kl. 11 og 15.

Hvis du har lyst til at blive indsamler og derved støtte foreningens arbejde med forskning, patientstøtte og oplysning om kræft, så ring til Kræftens Bekæmpelses Hovedkontor, 35 25 75 00, og bed om at tale med foreningskonsulent Niels Stæhr. Efter indsamlingen har du mulighed for at udfylde et lodtrækningskort, som vil give dig mulighed for at deltage i en lodtrækning om flere gode præmier.

Det kan røbes, at en af præmierne er en knallert (indregistreret til 45 km/timen).

Sidste år havde Kræftens Bekæmpelse 10.000 indsamlere, der hentede 8 millioner kroner hjem til Kræftens Bekæmpelse. I år har indsamlingsleder Niels Stæhr det mål mindst at få *3000 flere indsamlere*, og at man når op på at indsamle 10 millioner kroner. Lad os håbe hans mål bliver realiseret; *du* kan konkret hjælpe til!

Interessegruppe for polyposeramte

Af: Christian Stentoft

Familiær polypose er en kræftsygdom, der kun rammer ganske få. Sygdommen viser sig ved, at der fra slimhinden i tyktarm og endetarm udvikles en masse små polypper. Een eller flere af disse polypper kan med tiden udvikle sig til en kræftsvulst, hvis de ikke fjernes.

Sygdommen er arvelig. Det er nu en fast rutine, at man undersøger børn, hvor en af forældrene har fået konstateret polypose, idet disse har 50 % chance for at have arvet sygdommen.

Da polypose består af mange mange polypper, er det umuligt at fjerne dem een for een. Behandlingen består derfor i fjernelse af tyktarmen i nogle svære tilfælde også endetarmen. Hos ganske unge patienter er det muligt at sy tyndtarmen til endetarmen (lave en anastomose). Ved nogle få patienter anlægger man en J-pouch og ved de ældre patienter og i de tilfælde, hvor man har fjernet endetarmen, anlægger man en ileostomi.

De sygdomsramte, man har kendskab til, er opført i Polyposeregistret på Hvidovre hospital. Det er overlæge Steffen Bülow, der står for registret og som forsker intenst i sygdommen.

COPA vil meget gerne gøre en indsats for de mennesker, som er polyposeramte, såvel opererede som ikke opererede, ved at oprette en interessegruppe, hvor man kan mødes, få gode råd og udveksle erfaringer, samt virke som et netværk, der kan formidle viden og oplysning gennem afholdelse af møder, foredrag og udsendelse af oplysende pjecer.

Sven Kjærsgaard Jensen og hans datter Christel vil gerne gøre en indsats for at få en sådan interessegruppe op at stå. COPA har imidlertid kun registreret medlemmernes stomitype, hvilket gør, at vi ikke ved, hvem der er polyposeramt.

Jeg vil derfor opfordre alle interesserede til at henvende sig til Sven Kjærsgaard Jensen enten skriftligt eller telefonisk, navn og adresse og telefonnummer står bag på Copa-bladet , idet han er formand for Sønderjyllands lokalforening.

Stomiforeningen COPA
Sekretariatsleder: Anni Pedersen
Sekretariatet
Odinsvej 5, 4100 Ringsted
Tlf.: 57 67 35 25 Fax:: 57 67 35 15
Træffes mandag, tirsdag, torsdag og fredag: 10.00 - 12.00;
onsdag: 16.00 - 18.00.
Foreningens gironummer: 7 09 03 31.

Landsformand:
Chr. Stentoft
Thorkildsvej 78, 3700 Rønne
Tlf.: 56 95 97 37. Landsformandens telefon vil normalt svare mandag til fredag fra. kl. 09.00 - 13.00.
Under bortrejse og fravær giver telefonsvareren nærmere besked.
Fax: 56 95 97 35.

Vicelandsformand:
Arne Nielsen
Rudesvej 20, 7500 Holstebro
Tlf.: 97 42 21 19.

Lokalformænd og -grupper:
Se bagsiden.

Medlemsbladet COPA
COPA-medlemsblad udkommer 6 gange om året.
Næste blad udkommer 8/03-1996.
Oplag: 5000 stk.
Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S.
Ansvarshavende redaktør:
Cand.scient. Ole Vestergaard.

Læserbreve, indlæg og artikler:
Manuskripter skal sendes til sekretariatet. Sidste frist for indlevering til næste nummer er 8/2-1996.
COPA behøver ikke nødvendigvis dele meninger bragt i bladet.
Eftertryk tilladt med kildeangivelse, efter indhentet skriftlig tilladelse hos COPA's sekretariat.

Illustrationsannoncer:
Film mv. skal sendes til sekretariatet. Materialefrist og annulleringsfrist 21 dage før udgivelsen. Dvs. materiale til næste nummer skal være sekretariatet i hænde senest: 16/2-96. Nærmere oplysninger: Sekretariatet.
Indstik:
Med forbehold. Kun i kuverterede blade. Nærmere oplysninger om tidsfrister mv.: Redaktøren.

ISSN 0901 - 3849

Foreningens formål:

Vedtægternes § 4:

Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoiropererede samt personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.

Stk. 2. Dette søges gennemført ved:
- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humørlegat.
- at udgive et medlemsblad, COPA.

COPA nr. 132 januar/februar 1996

Indhold:

Forsørgelses Danmark *(Chr. Stentoft)* ... 2
Møde med mennesker i Litauen *(Arne Nielsen)* ... 4
2500 stomipatienter i Litauen har behov for hjælp til stomipleje *(Zilvinas Saladzinskas)* ... 8
Etik i stomiplejen *(mødereferat af Chr. Stentoft)* ... 10
Rundstykker eller ej *(mødereferat af Michael Jensen og Charlotte Rønneberg)* ... 13
Ungdom - Vågn op *(Charlotte Rønneberg)* ... 14
Stomisygeplejerske hædret ... 14
Prostata - undgå kniven. *Ny bog af Erik Münster* ... 15
Læserne skriver:
Læge udsender lamperøg ... 18
En dejlig eftermiddag i Faxe ... 18
Børn - hvad er det ... 18
Hej ileostomister ... 19
At leve er det bedste ved livet ... 19
Problemer med at tømme tarmen *helt* og en god idé ... 19
Et lille opråb til COPA-ungdom ... 19
En legetantes oplevelser fra Fåborg ... 19
Nyt fra lokalforeningerne ... 20
Ny COPA-pjece: Ileostomi - og hvad så? ... 28
Uddeling af Coloplast's legat ... 29
Kryds og tværs (132) ... 30
Mødekalender ... 31

Rådgivning

København:
Åbent første onsdag i hver måned mellem kl. 13.30 - 15.30.
Sted:
Strandboulevarden 55,2100 Kbh.Ø.
Tlf.: 35 43 40 04
(Aftale om tid til en samtale mellem kl. 08.00 - 16.00).

Helsingør:
Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 17.00 - 19.00.
Sted: Ambulatoriet (afd.32) på Sygehuset Øresund Helsingør.
Forespørgsler på tlf.:
42 22 06 16 eller
48 29 23 32.

Århus:
Åbent første onsdag i hver måned mellem kl. 16.00 - 19.00
(Dog ikke juli).
Sted:
Silkeborgvej 78, Århus C.
Tlf.: 86 18 56 22.
Aftale om tid til en samtale kan ske i åbningstiden.
Udenfor åbningstiden:
Tlf.: 86 28 11 24 el. 86 49 16 11.

Esbjerg:
Åbent sidste torsdag i hver måned mellem kl. 14.00 - 16.00. Lukket juli og august.
Sted: Centralsygehuset, afd.252.

Liste over stomiambulatorier findes i Copa-blade med ulige numre

Møde med mennesker i Litauen

Tre dage i Litauen

Af: Arne Nielsen, vicelandsformand

Besøgsrapport

Hovedstøget i Kaunas

Første dag

Jeg ankommer med SAS til Vilnius midt på eftermiddagen onsdag d. 8. november 95, og møder et Litauen, som umiddelbart ligner andre østlande, jeg tidligere har besøgt. På flyvepladsen i periferien står parkeret en del russiske fly , og man kan se det er længe siden de sidst har været anvendt, idet alle motorer er dækket til. En bus nærmer sig og vi bliver transporteret til lufthavnsbygningen, hvor det sædvanlige pascheck foregår i et tempo som vidner om en tid for over 5 år siden. Det lykkedes hurtigt at finde en taxichauffør som kunne lidt engelsk; han blev bedt om at køre til busterminalen, da en tur til Kaunas med taxi var meget dyr.
Ankommet til terminalen ledte jeg efter information for at få oplysninger om bustransport til Kaunas. Her var det komplet umuligt at finde en person som kunne enten engelsk eller tysk, men efter en vandring rundt i terminalen fandt jeg et skilt som på mere end litaurisk og russisk fortalte, at her gik en bus til Kaunas.
At man skulle købe billetter i terminalen inden man satte sig i bussen på nummererede pladser var ikke til at vide, så her mødte jeg det første problem.

Det lykkedes dog at få en ståplads i sidste øjeblik, men vi stod så tæt at billettøren kun med nød og næppe kunne mase sig igennem passagererne for at sælge billetter til de stående.

Bussen var af en årgang før anden verdenskrig, temmelig utæt og med en hastighed omkring de 40 km i timen kørte vi de ca. 125 km til Kaunas.

Efter nogle timer kører vi ind i et luvslidt Kaunas, der midt i alt det grå provokerer glimtvis med nye forretninger med modetøj af vestligt internationalt mærke. Enkelte dyre vestlige bilmærker ført af nyrige provokerer hajagtigt fodgængere så man skal springe for livet i fodgængerfelterne.

En venlig person som opdagede jeg var udlænding, hjalp mig med at købe billet og viste en utrolig gæstfrihed ved også at sørge for en taxa til mig til hotellet, men først efter flere samtaler med fire taxachauffører, da ingen i den lange kø af taxi ville køre så kort en tur på et par kilometer, uden at de mindst fik 8 litai. Vi blev dog til sidst enige med een.

Hotel Neris var et af de hoteller man havde forbindelse med fra Danmark. Typisk i stil fra tiden hvor Litauen var okkuperet af russerne. En stor betonbygning, uden isolering og lyddæmpning. I receptionen bliver man modtaget ved to skranker med tre personer. Ved den ene skranke skal man anmelde sin ankomst og ved den næste skranke forevise pas og have udleveret et papir med angivelse af værelsenummer, hvorefter man vandrer over til den tredie person, og får udleveret sin nøgle til værelset. På etagen modtages man ligeledes af en person, som sidder hele dagen, dog med et øje på fjernsynet som ikke står stille et minut af dagen. Samtidig er gangen overvåget af kameraer, som sikkert styres fra receptionen, så man føler sig faktisk en smule utryg ved situationen, selvom det modsatte vel nok er tiltænkt.

Zilvinas Saladzinskas og Arne Nielsen

Anden dag

Efter morgenmaden gik jeg til Kaunas Medical Academy, 9 A Mickeviciaus, for

(fortsættes side 6)

Coloplast Assura

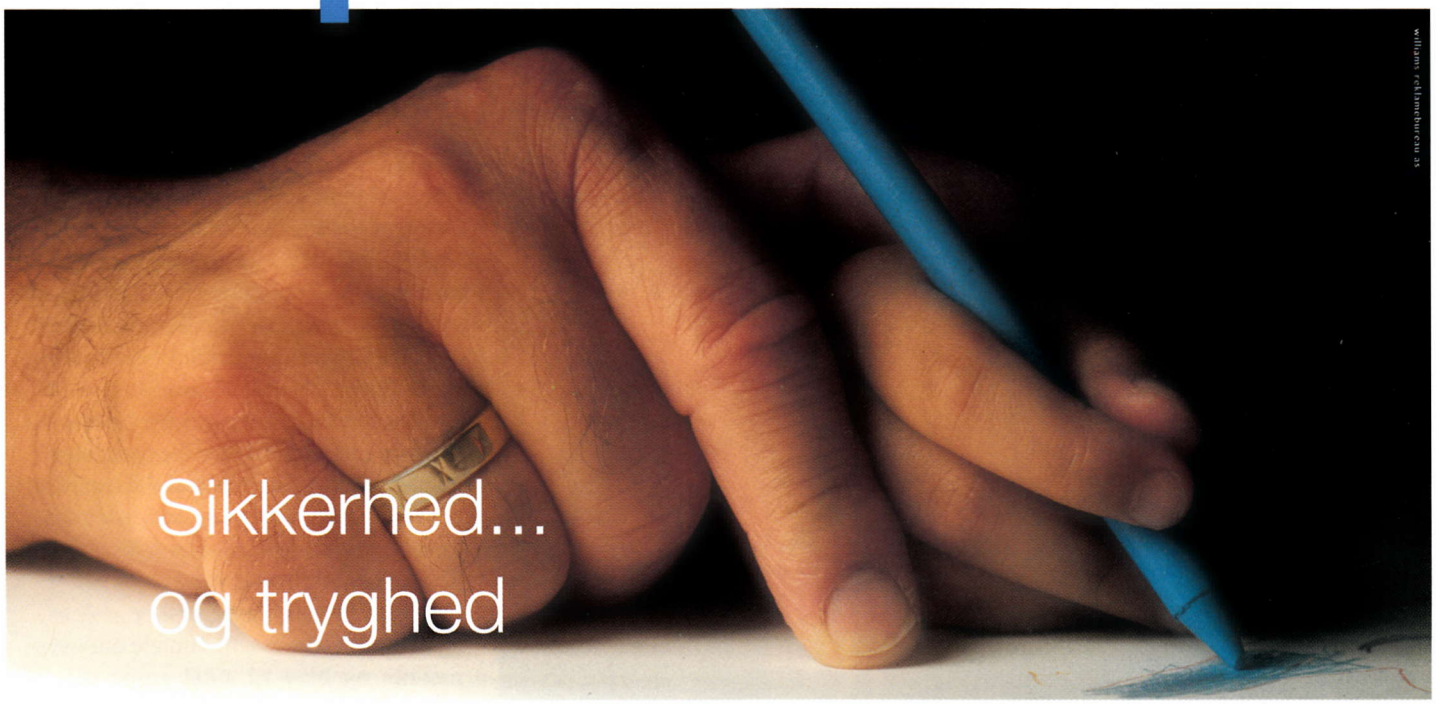

- fordi Assura hudklæber er så fleksibel, at du kan gøre, hvad du vil.

Hos Coloplast udvikler vi stomiprodukter, der er meget behagelige og sikre - simpelthen fordi vi mener, at det er ethvert menneskes ret at kunne nyde livet og et trygt samvær med andre.

Hudvenlig og komfortabel

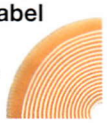

Som den eneste hudklæber på markedet har Assura en unik spiralstruktur, der forener hudvenlighed og sikkerhed. Assura hudklæber er tynd og smidig, så den kan følge alle hudens bevægelser. Det giver stor sikkerhed, og fleksibiliteten betyder også, at hudklæberen er mere behagelig at have på.

Assura er det komplette system

Assura er et komplet sortiment af meget hudvenlige stomibandager til alle typer af stomier. Vi har 1-dels og 2-dels systemer både til børn og voksne. De fleste poser findes i op til 3 forskellige størrelser.

Dansk forskning i din sikkerhed

Coloplast er den eneste danskejede stomiproducent. Alle vore produkter er udviklet i samarbejde med danske stomisygeplejersker og stomiopererede.

Hvis du ønsker at prøve Assura eller få mere information, så udfyld kuponen og send den til os. Vi glæder os til at høre fra dig.

Coloplast

Gratis prøve

☐ **Ja tak,** send mig en gratis prøve på Assura systemet
☐ **Ja tak,** send mig yderligere oplysninger om Assura
☐ **Ja tak,** jeg ønsker fremover at få tilsendt information om nye produkter

Jeg bruger i dag mærke: _____

Produktnavn: _____

Navn: _____

Udfyld venligst stomistørrelsen, så vi kan sende de rigtige prøver:

Stomistørrelse: _____ mm. Stomitype: ☐ Kolostomi ☐ Ileostomi ☐ Urostomi

Jeg vil gerne prøve ☐ 1-dels pose ☐ 2-dels system (pose og plade)

Hvis børnesystem ønskes sæt venligst kryds her: ☐

Jeg foretrækker posestørrelse ☐ mini ☐ midi ☐ maxi

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ Telefonnr.: _____

Dansk Coloplast A/S, (Coloplast A/S), Kokkedal Industripark 2, DK-2980 Kokkedal. Telefon 49 11 12 08, Telefax 49 11 12 12.

Kaunas Clinical Hospital. Det er ikke let at læse litauisk. Men man føler sig næsten hjemme ved ordet stomatologiné.

at mødes med Zilvinas Saladzinskas. I en tidligere brevveksling har vi i tre hovedpunkter beskrevet, hvad kontakten mellem COPA og Zilvinas Saladzinskas gerne skal resultere i:

1) *Oprettelse af en organisation for stomipatienter i Litauen.*
2) *Træne og informere stomisygeplejersker.*
3) *Oversættelse og trykning af informations- og undervisningsmateriale.*

Dette brev var vort mødes "dagsorden"/ udgangspunkt.

Status

Zilvinas startede med at redegøre for de aktiviteter han havde iværksat i det forløbne år.

* Regionalt møde med kirurger i Panevezys 26.10.95 om stomipleje.

* Møde 28.02.95 på Kaunas Medical Academy, 2nd Surgical Clinic, Kaunas 2nd Clinical Hospital. Omtale og invitation af stomipatienter og læger i avisen "Kauno diena".

* Kort indlæg i National TV i Litauen.

* Besøg af Dr. Marek Szczepkowski fra Polen.

* Foredrag for sygeplejersker i Kaunas regionen om stomipleje i Kaunas Academi Clinic.

* Møde med stomiterapeut Eva Kaattari fra Finland for litauiske sygeplejersker.

* Artikel om stomipleje i avisen "Kauno diena".

* Præsentation af den litauiske stomipleje ved den XI Congress of Byelorussian kirurger.

* Artikel om denne kongres i Kaunas medical Academy og Kaunas Academical Clinic avis.

Jeg må nok indrømme at det er en god begyndelse. Det vidner om en ægte interesse for sagen.

Herefter gik vi videre med det første punkt på vores dagsorden: Oprettelse af en organisation for stomipatienter.

1.punkt på dagsordenen:

Oprettelse af en organisation for stomipatienter

Interessen er stor, der er ikke sædvane for sådanne tiltag, men jeg mente nok, der skulle være en mulighed for under en eller anden form at forsøge. Det viser sig nemlig, at stomipatienter - ca. 130 i Kaunas regionen - besøger Zilvanas en gang om måneden for at få fornyet en recept på de 5 plader og 10 poser som stilles til rådighed for hver patient om måneden. Ved disse besøg har Zilvinas også mulighed for at følge patienterne og tale med dem om deres problemer og samtidig måske forsøge at interessere nogle til at gøre et forsøg med at få etableret en forening. Der er dog visse økonomiske problemer for folk med at starte et sådant tiltag, idet man faktisk kun netop har til de daglige fornødenheder.

Jeg fik lejlighed til at høre om lønningerne i Laden for normale arbejdere. Månedslønnen for disse er ca. 260 litai - omregnet til danske kroner. 390,-.

Udgiften til de månedsvis bevilligede plader og poser andrager ca. 200 litai, så man må nok sige at Sundhedsministeriet har været rimeligt indstillet overfor disse patienter.

Vi blev dog enige om at sondere og undersøge mulighederne for oprettelse af en sådan forening i løbet af det næste år.

2.punkt på dagsordenen:

Træne og informere litauiske stomisygeplejersker

Vi havde en interessant samtale om ovennævnte og blev til sidst enige om, at udarbejde en plan for et besøg i midten af marts måned 1996.

De litauiske sygeplejersker er ikke særligt godt uddannede og taler heller ikke normalt fremmedsprog, så vi har valgt at Zilvinas skal på kursus her i Danmark i stomipleje. Så kan han lave et kursus for sygeplejersker i Laden på et sprog som disse sygeplejersker behersker, idet man ved dette får en bedre udnyttelse af investeringen. Man kunne så eventuelt ved en senere lejlighed invitere specielt interesserede stomisygeplejersker på et kortere besøg på hospitaler i Danmark.

3. punkt på dagsordenen:

Oversættelse og trykning af informations- og undervisningsmateriale

Til brug for patienter i Laden medbragte jeg tyske og engelske versioner af "Kender du Copa".

Vi blev enige om, at Zilvinas snarest oversatte den engelske udgave af "Kender du Copa" til litauisk og sendte den til os, hvorefter vi foranledigede en trykning heraf. Man ville dog gerne rette den til således at den passede til deres eventuelle forening som skal have navnet *"LIET-ILCO"* i lighed med andre stomiforeninger i Europa.

Zilvinas ville ligeledes sørge for, at de artikler, som havde været i avisen og i kirurgiske tidsskrifter om stomipleje ville blive oversat til engelsk, hvorefter jeg skulle sørge for den danske oversættelse til brug for indrykning i vort eget Copa-blad.

(fortsættes side 8)

Dansac 25 år

Godt Nytår.

Sov godt.

Efter en festlig nytårsaften trænger alle til en god nats søvn. For de mange tusinde, som anvender Dansac's stomiprodukter i dag, kan vi med sikkerhed garantere alletiders nattesøvn.

Hver dag, året rundt.

I 1996 kan vi tilmed love, at endnu flere vil få glæde af Dansac's produkter, når vi i løbet af det nye år introducerer helt nye poser til både Colo-, Ileo- og Urostomister. Vores nye produktprogram er ligesom vores nuværende produkter udviklet i samarbejde og samråd med stomister fra hele verden. Kun på den måde er vi i stand til at udvikle og hele tiden kunne tilbyde det ypperste på området.
Der er også andet at fejre i 1996.
Vi runder nemlig de første 25 år, og der vil komme mange glædelige jubilæumsnyheder fra vores side i årets løb. Ètfaktum vil der dog aldrig blive ændret på: Dansac vil altid skabe optimale løsninger, som harmonerer med dine og andre menneskers behov.

Så du kan sove helt trygt.

dansac

Specialister i stomiprodukter gennem 25 år

Dansac A/S, Lille Kongevej 3480 Fredensborg
Tlf. 42 28 25 00 Fax 42 28 18 91

Jeg har taget en kopi af "Udsendelse i det litauiske fjernsyn" med på en video her til Danmark, således at vi kan se, hvad de har lavet af information i TV.

2.dag afsluttes

Om aftenen inviterede jeg Zilvinas med frue og barn til middag i en retaurant, hvor vi fik en lille middag og et glas vin. Det var også dejligt at møde Zilvinas kone, som er øre-, næse- og halslæge på et andet hospital i Kaunas. de havde et barn på 7 år, som var startet i første klasse i år, men allerede her startede man undervisning i engelsk.

3. dag

Vi startede dagen med et besøg på det hospital hvor Zilvinas arbejder, nemlig 2.chiurgijos klinika i Kaunas. Det er et ældre hospital men stadig i brug. Her fik jeg efter rundvisningen lejlighed til over en kop kaffe, at tale med lederen af 2.nd kirurgiske Clinic Kaunas Medical Academy, professor Vytautas Zykas, som også er præsident for "Lithuanian Society of Proctologists" samt chefkirurg for Sundhedsministeriet. En meget interessant person som har de rigtige forbindelser til ministeriet. Skal stomipatienter i Litauen have forbedret deres vikår, skal Sundhedsministeriet medinddrages.

Herefter gik turen til Kaunas medical Academy, hvor jeg blev præsenteret for Vice-dean, professor Limas Kupcinskas, leder af gastroenterologisk afdeling. Han er chef for alle uddannelser indenfor Sundhedsvæsenet, samt varetager udvekslingen af studenter. beskæftiger sig også med modtagelsen af udenlandske delegationer. Det var interessant at høre om et besøg af danske læger og amtsrådsmedlemmer fra netop Ringkøbing amt. Det viser sig, at Ringkøbing amt har haft besøg af litauiske læger, som bl.a. har været i vores almindelige lægepraksis og hørt om vores Sundhedsvæsens indretning. Han var naturligvis meget interesseret i en eventuel oplæring af stomisygeplejersker som jeg allerede havde diskuteret med Zilvinas Saladzinskas.

Hen på eftermiddagen kørte vi så til det største hospital i Kaunas, nemlig Kaunas Academy Clinics. Et hospital med 2340 senge, et personale på ca. 4000, hvoraf de 860 var læger. Hospitalet er bygget i slutningen af 1940erne og er af en rimelig god standard.

Her blev jeg præsenteret for chefkirurgen Dainius Pavalkis M.D. Så igen en forklaring på mit besøg samt en beskrivelse af min funktion i COPA og vores fælles interesse for en fælles indsats til gavn for de stomiopererede i Laden. Herefter var han så venlig at være rundviser på nogle afdelinger. Jeg blev præsenteret for stomipatienter på sygestuerne og fik af ham forklaret de enkeltes situation og sygdomsforøb. Alle stomipatienter lå på 8 sengs stuer. Hygiejnen var af en god standard.

Hjemme igen

Nu ser COPA og jeg frem til i marts at realisere Zilvinas's besøg her i Danmark, hvor han skal uddannes i stomipleje. Når han atter hjemme i Litauen formidler denne viden videre til sygeplejersker, er der for alvor gået hul på den hjælp til stomipatienter, som COPA's indsamling har muliggjort. Jeg ved, at stomipatienter i Litauen er meget taknemmelige for jeres konkrete økonomiske støtte, og jeg er blevet bedt om endnu engang at sige tak til alle COPA-medlemmer.

Artikel til Copa-bladet fra Litauen

2500 stomipatienter i Lithauen har behov for hjælp til stomipleje

Af: Zilvinas Saladzinskas MD., PhD Assistant Professor ved 2.nd Surgical Clinic, Kaunus medical Academy, Litauen.

(Oversat af: Arne Nielsen)

I de sidste par år er antallet af patienter som lider af sygdomme i tyktarm og endetarm øget. Ofte er kirurgiske behandlinger blevet til foreløbige eller permanente colostomier.

Under henvisning til data fra Litauens Oncology Center (1993) er 35% af de opererede patienter med kræft i tyktarm eller endetarm. En stor del af disse patienter er siden juli 1994 blevet behandlet i vor klinik, som har status af Litauens Proctology Center (Professor V. Zykas) og de mest vanskelige tyktarmsoperatioenr udføres her.

Zilvinas Saladzinskas har hver måned besøg af 130 stomipatienter, der skal have fornyet recept på plader og poser. Her ses Zilvinas (til venstre i hvid kittel) med en stomipatient.

For første gang i Litauen udførte vi sidste år en operation på lidelsen familiær polypose, hvor vi fjernede hele tyktarmen og dannede et reservoir af tyndtarm med forbindelse til endetarm. På den måde kunne vi etablere normal afføring. Før måtte patienter med denne sygdom opereres og have en ileostomi. På vores klinik gennemføres komplicerede operationer med foreløbige stomier til følge, der er dog et stort antal patienter som efter tynd- eller tyktarmssygdomme ender med at få en stomi.

På basis af egne beregninger - og vore nabolandes antal af stomipatienter - skulle der være 2500 stomipatienter i Litauen, der har behov for hjælp til stomipleje.

(fortsættes side 10)

Coloplast : Systems

Vil du være med til at påvirke udviklingen af vore fremtidige produkter?

Coloplast er idag en af verdens førende producenter af stomi produkter.

En af Coloplast's målsætninger er at bidrage til en øget livskvalitet for stomi-opererede.

Vi lægger vægt på kvalitet og pålidelighed.

Dette opnås gennem udvikling af nye og bedre produkter, samt gennem forbedring af eksisterende produkter.

I udviklingsprocessen er afprøvningen af produkterne - hos jer brugere - meget vigtig. Vi har derfor jævnligt brug for stomi-opererede, der vil hjælpe os med at afprøve nye produkter.

Der kræves ingen specielle forudsætninger, alle kan deltage uanset alder, stomitype og foretrukne produkter.

Hvis du har lyst til at hjælpe med udviklingen af nye produkter, udfyld da venligst nedenstående svarkupon.

Har du spørgsmål eller ønsker du yderligere oplysninger kontakt da vor kliniske rådgiver:
Helene Bergmann, sygeplejerske på tlf. nr. 49-111341

Med venlig hilsen

Coloplast

☐ Ja, jeg vil gerne deltage i afprøvningen og udviklingen af nye produkter.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Postbesørges ufrankeret

Coloplast betaler portoen

Coloplast

Coloplast A/S
Att.: Helene Bergman
Holtedam 1
+++ 3055 +++
3050 Humlebæk

Møde med mennesker i Litauen. Fortsat fra forrige side:

Under opholdet på sygehuset bliver patienterne oplært i betydningen af stomipleje. Det mest benyttede middel er plader og poser. Irrigation er ikke populært på grund af mangle på irrigationshjælpemidler. Især Colopast stomiposer bliver anvendt her i vores klinik. De er meget anvendelige her, fordi man nemt kan observere og behandle eventuelle komplikationer efter operationen.

Ikke desto mindre vil patienter uden for sygehuset helst anvende længerevarende plader og poser.

I 1994 har samarbejdet med Lithuanian Society of Proctologist og Lithuanian Invalid Society resulteret i fuld dækning af stomihjælpemidler fra statens socialforsikringsselskab. Efter anbefaling fra Lithuanian Society of Proctologist har den litauiske regering valgt Bristol-Meyers Squibb (ConvaTec) stomihjælpemidler (Combihesive system) som eneste produkt med fuld dækning i Litauen.

Omkostningerne for 5 plader og 10 poser pr. måned dækkes af statens socialforsikringsselskab. Dette antal af stomihjælpemidler er beregnet efter vor erfaring og finansielle muligheder. Det tilsvarende beløb anvendes i vores naboland Polen.

Hvis en stomipatient har nogle problemer kan vedkomemnde henvende sig til stomiomsorgscentret, som er Lithuanian Proctology Centre (2nd Surgical Clinic of Kaunas Medical Academy). I de mest komplicerede tilfælde bliver overlægen af den kirurgiske afdeling konsulteret.

I sammenligning med andre europæiske lande har vi ingen stomisygeplejersker, derfor ordnes dette arbejde i stomiomsorgscentret af en speciallæge - kirurgen. Vi regner dog med at denne situation er foreløbig fordi en uddannelse i stomipleje for sygeplejersker bliver forberedt i Kaunas Medical Academy. I den nærmeste fremtid vil højt kvalificerede sygeplejersker have et godt kendskab til stomipleje.

Det første forsøg med at samle stomipatienter i en forening har fundet sted. Kirurger og proctologer og deres foreninger vil i fællesskab organisere en opstart. Tæt kontakt med COPA er meget vigtigt i organiseringen af den litauiske stomiforening og besøget af Arne Nielsen fra COPA bekræfter dette.

Etik i stomiplejen

FS 22 landsmøde 13. til 15. november 95

Af. Christian Stentoft, landsformand

FS 22 (Faglig sammenslutning af sygeplejersker beskæftiget med stomipleje) afholdt landsmøde 13. til 15. november 1995 på Fuglsøcentret på Mols.
Det overordnede motto for mødet var denne gang: " Etik i stomiplejen " med følgende formål:

- ***at give deltagerne viden om etiske retningslinier, overvejelser og krav i forbindelse med udvikling og forskning.***
- ***at bevidstgøre deltagerne om- og diskutere etiske problemstillinger, i forbindelse med håndtering og registrering af patientdata.***
- ***at synliggøre nogle etiske problemstillinger i samspillet, mellem den kræftsyge patient og stomisygeplejersken.***
- ***at give deltagerne mulighed for at dele erfaringer indenfor relevante, selvvalgte områder af stomiplejen.***

Mødereferat

FS 22 havde også i år - endda så tidligt som i maj måned - inviteret mig til at deltage i landsmødet medhavende en udstilling om foreningen. En invitation jeg naturligvis gerne imødekom. Jeg aftalte med Århus lokalforening, at de stillede deres bordudstilling til rådighed. Det viste sig senere at være en god disposition. Rejsen til Fuglsø gik over Odden- Ebeltoft. Jeg var fremme kl.1230 og havde god tid til at indlogere mig, stille udstillingen op og spise frokost inden mødets start kl.1330.

I sin velkomst kl.1330 nævnte formanden Lena Thomsen fra Ålborg, at Kræftens Bekæmpelse havde sponsoreret en del af mødeudgifterne. Hun udtalte også mindeord om Kjeld Bo Andersen, som var medlem af FS 22. Hun nævnte, at der var 170 deltagere med deltagelse fra Bornholm, Norge, Amerika og firmaerne.

Herefter fik Arne, som er forstander for Fuglsøcentret, ordet for at give information om centret og de praktiske ting omkring vores ophold.

Herefter fortsatte Lena Thomsen med mødets formål og tilføjede:

- at det er vigtigt, at vi (stomisygeplejerskerne) kan dokumentere det, vi gør.
- at de resultater, vi opnår, høster respekt.
- at det er vigtigt vi har de etiske overvejelser med.

Sluttelig udtrykte hun håbet om, at den viden, der blev formidlet på landsmødet, var en viden, der ville blive brugt hjemme i dagligdagen.

Efter at have gennemgået programmet overlod hun ordet til sygeplejerske, teolog Mette Holler,der talte om " Etik i sygeplejen - etiske retningslinier".

Hun kom ind på tilblivelsen af de sygeplejeetiske retningslinier, som et udvalg med hende som formand påbegyndte udarbejdelsen af i 1988 og som blev vedtaget i 1992. Det var vigtigt for udvalget at medvirke til, at sygeplejerskerne fik en ordentlig holdning til patienterne, at få bygget nye temaer ind i sygeplejen samt tage højde for det skred, der i nogen grad var sket i de etiske grundværdier i befolkningen. Derefter kom hun ind på de sygeplejeetiske retningslinier og ledsagede dem med uddybende kommentarer:

1. Sygeplejersken skal i sit arbejde udvise respekt for patientens egenværdi samt respektere personens individuelle behov og valg.
2. Sygeplejersken skal i sit arbejde erkende det faglige og personlige ansvar, hun har for sine handlinger.
3. Sygeplejersken skal i sit arbejde sikre sig, at hendes faglige viden er ført 'a jour og medvirke til udvikling af faget.
4. Sygeplejersken skal i sit arbejde sikre patientens ret til at værne om fortrolige oplysninger.
5. Sygeplejersken skal i sit arbejde vise respekt for kollegers arbejde og være en støtte i faglige situationer. Dette må ikke være en hindring for at tage en overtrædelse op, der berører de fagetiske og kollegiale grundprincipper.
6. Sygeplejersken skal i sit arbejde medvirke til at fremme samarbejdet mellem forskellige faggrupper.

(fortsættes næste side)

7. Sygeplejersken skal i sit arbejde medvirke til og påvirke de sundhedspolitiske tiltag sygeplejefagligt såvel som tværsektorialt.

8. Sygeplejersken skal medvirke til, at der i befolkningen skabes tillid og respekt om faget.

Det er det holdningsmæsige aspekt, vi gerne vil stå for og melde ud om. Det gælder om at vise nærhed, varme, venlighed, kærlighed og omsorg. Hun afsluttede med næstekærlighed og professionel omsorg, om at give det til fremmede, overfor den prikne patient, ja måske endda til en fjende. Der er brug for etikken, specielt overfor de fremmede og fjenden.

Efter kaffepausen gjaldt det " Etiske retningslinier, overvejelser og krav til udvikling og forskning ". Sygeplejerske Ellen Margrethe Skou, næstformand i Centrale videnskabsetiske komite kom ind på de videnskabsetiske komiteer og disses arbejde vedrørende godkendelse af forskningsprojekter, herunder oprettelsen af en komite for sygeplejeforskning. Hun gennemgik systemets opbygning og redegjorde for hvilke krav, projekterne skal opfylde. Hun nævnte, at alt medicinsk udstyr skal gennem en klinisk afprøvning ved komiteen, hvis producenten vil have det EU-mærket. Rent bedømmelsesmæssigt så komiteen på et indsendt projekt for at

- sikre at forsøget er rimeligt i forhold til de ulemper og ricisi patienten og forsøgspersonen udsættes for som raske, som patienter.
- sikre at det er muligt at komme videre, sikre forskningsmulighederne - nødvendigt.
- metoden er afgørende, projektet i sig selv uetisk.

Der skal være enighed og enstemmighed i komiteen. Den regionale komite har 7 - 11 medlemmer og den centrale komite har 18 medlemmer, heraf er 3 lægdspersoner, resten udgøres af 2 personer fra hver af de 7 regionale komiteer, samt en udpeget formand.

Der er sket en del ændringer i den nye lov og det er navnlig pkt.10 i vejledningen for biomedicinsk forskning, der har været anledning til disse ændringer. Det er borgerligt ombud at sidde i en komite. Holdningen er, at det skal være engagementet, der gør det. Man ønsker ikke politikere i komiteerne, der blot skal have sig et lønnet ben.

Det næste, hun kom ind på, var udformningen af patientinformationen til forsøgspersoner angående giftighed af anvendt præparat, så patienten i valgsituationen bliver vejledt og ikke vildledt, herunder de sanktionsmuligheder som er til komiteernes rådighed.

Hun sluttede sit indlæg med at sige, at grunden til at sygeplejeforskningsprojekter skal anmeldes til komiteen er bl.a., at så bliver de mere synlige!

Efter middagen var der sat tre kvarter af, så deltagerne kunne besøge firmastandene og plakatudstillingen og få råd og vejledning af firmaernes personale og salgschefer. Iøvrigt havde Dansac en skrabelodskonkurrence om en rejse til Israel til WCET-mødet i juni 1996.

Resten af aftenen var helliget FS 22 generalforsamling, så jeg brugte aftenen til at skrive postkort til familien.

Næste dag blev indledt af sygeplejerske Anne Marie Knudsen, der fortalte om sit arbejde som ET-nurse ved et hospital i Los Angeles. Hendes foredrag var baseret på lysbilleder, så der var mørkt i salen, hvilket gjorde det vanskeligt at tage notater. Dog

(fortsættes næste side)

Kirstine Hardam

Vi har altid førende produkter på lager!

Coloplast
dansac®
HOLLISTER
ConvaTec
biotrol pharma

A/S GRAFISK CENTRUM . HERNING

- når det gælder:

Stomi-artikler
Sårbehandlingsbandager
Inkontinens-produkter

Vi løser hver opgave individuelt og giver os altid god tid, så netop du får den løsning, der er bedst for dig!

Permanent udstilling af alle produkter

Kontortid hver dag fra:
kl. 8.30 - 16.00 på
tlf. 97 42 32 33

- Portofri levering fra dag til dag.
- Ingen ekspeditions-omkostninger.
- Ingen grænse for mindste leverance.
- Fordelagtige priser
- Konsulentbistand

Kirstine Hardam

Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro
Tlf. 97 42 32 33 . Fax 97 42 80 14

fik jeg et indtryk af Anne Marie, som en sygeplejerske, der var uddannet på højt niveau og med en entusiasme og engagement, der rakte mere og længere end stomipleje. Jeg fik et indtryk af en person med ben i næsen, een som gik lige til toppen. når der var noget hun ikke var tilfreds med. Een som man hørte på, fordi hun var en kapacitet på sit felt og uundværlig for helheden.

Der er ingen tvivl for mig om, at Anne Marie, som har boet 5 år i Chicago og 8 år i Los Angeles, kender Amerika på vrangsiden. Hun ofrer sig 100 % for patienterne og har en lang og travl arbejdsdag.

Jeg fik et grimt indtryk af, at det var skudsår, der var anledning til mange stomier og at lægerne først og fremmest tænkte på aflastning, noget der gav store bandageringsproblemer, og først senere, måske for sent skulle tage stilling til en bedre placering og en bedre udformning af stomien. Det og så komplikationerne ved de mange skudsårslæsioner, samt det store antal liggesår stillede store krav til Anne Maries kunnen og ekspertise. Hun kom endvidere ind på, at der var et stort antal mennesker, der havde blæreproblemer.

Næste punkt var SKS-systemet ved sygeplejerske Inge Madsen fra Skejby sygehus. SKS er forkortelse for Sundhedsstyrelsens Kvalifikations System. Inger Madsen udlagde etikken som læren om den rette handlemåde og moral som indbegrebet af, hvad der ansås for rigtigt og sømmeligt. Inger Madsen brugte en del overheads til at belyse systemet og jeg havde håbet på at få kopier senere, for jeg kunne ikke nå at skrive dem ned. Inger Madsen kom ind på begrebet god sygepleje og hvor svært det var at klassificere, hvad der forstås ved omsorg. Sygeplejerskerne fik ofte at vide, at de var søde og rare, men samtidig ville de også meget gerne kendes på deres faglighed, at de havde ydet en god faglig pleje og givet god og fyldestgørende information.

Det er dog ikke patienterne, der skal vide mest om dette. Det er dem, der beslutter normer, kurser m.m, der skal være vidende om det. Sygeplejerskerne er nødt til at fortælle, hvad god sygepleje er og hvad der skal være til stede for, at den kan gives optimalt. I 1992 besluttede man, at overbevise politikerne om, at nu skulle der være orden og system i tingene indenfor sundhedssystemet, hvorfor man udfærdigede kvalifikationssystemet og det kunne efter Inge Madsens skøn anvendes på følgende områder: Medicinalt indenfor staten, Kommunikation til patienten, rekvisition og booking, forbrug og produktionsopgørelse, kvalitetssikring, elektronisk journalisering.

Efter frokost var der tre fortællinger fra hverdagen, fortalt af sygeplejerskerne Lis Hellegaard, Anette Christiansen og Per Herlufsen. Fortællingerne omfattede råd- og vejledningssituationer som illustrerede en del af det, vi havde hørt forud vedrørende information til patienter, som står i en valgsituation.

Efter kaffepausen fortalte sagsbehandler Inger Lise Engholm om sit arbejde ved Kræftens Bekæmpelses Kræftlinie og kom ind på, hvem der især brugte kræftlinien altså hvem, der især havde behov for information, herunder hvilken information det drejede sig om og hvor mange man henviste videre til mere dybtgående samtaler. Hun kom også ind på den bemanding med fagfolk, der var ved kræftlinien af psykologer, socialrådgivere og læger for at kunne dække så bredt som muligt i informationsgivningen og hjælpearbejdet i øvrigt.

Dagens sidste emne var " Registrering og håndtering af patientdata " ved sygeplejerske Kirsten Kopp. Også hendes indlæg var baseret på overheads.

Det holdt sig til de etiske retningslinier for registrering og lå tæt op ad de ting, der var fremdraget af de øvrige foredragsholdere om etik.

Om aftenen var der festmiddag og under denne gav deltagerne fra Århus et herligt udstyrsnummer til bedste og uddelte en sang med et satirisk indhold, som dels skulle synges og dels messes. Det satte stemningen godt i vejret, så det var et meget oplagt publikum, der begav sig ind i festsalen for at høre på Niels Hausgaard. Han underholdt os de næste halvanden time og stemningen steg til endnu større højder. Man kan godt få ondt af at grine. Bagefter var der åbent i baren og fortsat socialt samvær. Det var en rigtig fin aften.

Emnerne 3.dagen var udveksling af erfaringer i selvvalgte grupper indenfor nogle oplistede områder, vi havde kunnet melde os til. Jeg havde fået dispensation og valgte to områder "Stomiambulatorier, oprettelse og funktion" og "Børn og unge med stomi". Da der var rigeligt til at diskutere Stomiambulatorier, valgte jeg kun at koncentrere mig om børn og unge med stomi. Der var 8 ialt i gruppen og vi havde en god diskussion om de tiltag, der kunne iværksættes for dels at synliggøre området og dels sætte focus på problemerne, så forholdene kunne blive forbedret. Vi kom også ind på, hvad stomiforeningen har gjort og hvad den yderligere kunne gøre for, at området fik større bevågenhed fra politikere og offentligheden.

Formiddagens program afsluttedes af mimiker Gert Pedersen, Odense mimikteater med etik som overskrift. Vi var nogle stykker, der kom for sent og derfor blev vinket op på scenen. Der måtte vi så bidrage til den almindelige morskab med en lille strambuks. Gert Pedersen leverede i øvrigt en festlig fremstilling og mimisk illustration til nogle begreber og høstede et fortjent bifald.

Inden Lena Thomsen afsluttede, blev jeg kaldt op til bestyrelsens bord. Det drejede sig om at opnå foreningens opbakning til den af generalforsamlingen vedtagne resolution til Dansk Sygeplejeråd vedrørende Uddannelsen af Stomisygeplejersker. Det er helt klart, at COPA støtter resolutionen 100 % . Det er i fuld overensstemmelse med den samarbejdsaftale som FS 22 og COPA indgik 8. maj 1992. I øvrigt henvendte COPA sig allerede 7. december 1993 til Dansk Sygeplejeråd om oprettelse af en Uddannelse for Stomisygeplejersker på specialistniveau. Vi fik det svar, at man ville tage kontakt med FS 22 derom. Men for at uddannelsen kan anerkendes på specialistniveau, skal den være i overensstemmelse med Dansk Sygeplejeråds strategi for specialistuddannelser.

Man er ved at lægge sidste hånd på værket, så uddannelsen kommer til at opfylde disse krav. Når uddannelsen er sat helt på plads og beskrevet, skal såvel resolution som uddannelsen få al den støtte og opbakning, som det overhovedet er COPA muligt at give overfor Dansk sygeplejeråd og de Sundhedsmyndigheder som skal godkende uddannelsen.

Efter denne diskussion sluttede Lena Thomsen landsmødet med håbet om, at alle havde fået et godt udbytte af mødet og ønskede alle en god hjemrejse.

Jeg vil slutte min beretning om mødet med en en stor tak til FS 22 for invitationen til at komme til stede og synliggøre COPA og ligeledes takke for et godt og udbytterigt Landsmøde 1995.

Ungdomskonference i Stockholm, 10.-12. november 1995

Rundstykker eller ej - en lærerig weekend

Mødereferat

Af: Michael Jensen og Charlotte Rønneberg

Turen startede med, at vi (Charlotte og Michael) mødtes i Kastrup Lufthavn, derfra gik det med ekspresfart til Udenrigsgården, hvor vi lige nåede flyet til Stockholm. Vi ankom omsider til hotellet omkring kl. 17.00 og kunne derefter slappe lidt af efter rejsen, da middagen først begyndte kl. 20.00.

Da middagen skulle indtages, stødte vi for første gang på det specielle svenske "tilbehør" - nemlig *rundstykker*. Under middagen var der en kort præsentation af de to medlemmer fra NORILCO, Norge, samt de fem medlemmer fra ILCO, Sverige. Under middagen begyndte sprogundervisningen, hvor vi lærte hinandens sjove gloser at kende. Efter middagen fortsatte undervisningen hos nogle af de svenske deltagere. Derefter gik vi i samlet flok til en pub, hvor vi skulle smage det svenske øl (Pripp's blå), da man ikke kunne få serveret alkohol på hotellet. Vi vendte tidligt tilbage til hotellet, da vi alle var trætte efter rejsen.

Næste dag startede med frokost (morgenmad), derefter begyndte vi på diskussion og oplæg til det nordiske samarbejde. Hvert land fortalte om, hvordan de arbejdede, og hvor langt de var nået. Norge var langt foran os danskere med 400 medlemmer! Sverige havde 200. Lad dette være en opfordring til den danske ungdom: Vågn op!

Jan Vik (i midten) gør et stort arbejde for ungdommen i NORILCO. Det er hans fortjeneste, at Norge har en ungdomsafdeling der tæller 400 medlemmer. Norge har dermed den største ungdomsafdeling blandt de nordiske stomiforeninger.

Efter præsentationen var der "lunch", igen med rundstykker som tilbehør, men ellers blev der serveret meget lækker mad. Efter maden skulle vi på sightseeing for at se Stockholms seværdigheder, bl.a. Vasaskibet og den gamle stad. Stockholm er en meget ren og smuk by. Turen var meget kold, vi skulle have haft skidragter med, men pyt turen var det hele værd, og vi havde en vældig god guide. Efter fire en halv times vandring rundt i Stockholm, vendte vi tilbage til hotellet. Her tog vi et varmt bad, og gjorde os dernæst parate til den store afskedsmiddag. Vi spiste ude på en hyggelig restaurant, og som tilbehør var der - rigtig gættet - rundstykker.

Søndag startede med et foredrag af Jørgen fra ConvaTec, som viste de nyeste produkter indenfor stomibandage. Derefter diskuterede vi det fremtidige nordiske samarbejde, hvor det blev besluttet, at der skulle arrangeres en fælles sommerlejr i august 97, som vil foregå i Sverige. Selve lejren er for unge mellem 18-35 år. Dernæst blev der valgt en nordisk repræsentant fra hvert land - Eldar Aas fra Norge, Ann-Catorn Johansson fra Sverige og Charlotte Rønneberg fra Danmark. Disse repræsentanter skal snakke sammen om det nordiske samarbejde og om fælles arrangementer, eksempelvis den fælles lejr i august 1997. Endvidere blev det næste samnordiske møde vedtaget at skulle forgå i november 1997 i Århus.

Weekenden sluttede med "lunch", selvfølgelig med *rundstykker*. Derefter tog vi afsked og takkede for en spændende weekend.

En dejlig weekend, sjov og meget lærerig, vi takker for en strålende tur.

KAREN BLOK *Specialcenter*

Forhandling og individuel rådgivning om korrekt valg og anvendelse af hjælpemidler til mennesker der

- er STOMIOPERERERE
- er brystopererede
- har ufrivillig vandladning
- har behov for støttestrømper
- brokbælter efter mål
- overtræksposer efter ønske

Forsendelse og rådgivning er gratis

Kontakt sygeplejerske/konsulent Karen Blok

KAREN BLOK *Specialcenter*

Gammel Havn 1 - 7100 Vejle - Tlf: 75 84 00 22 - Fax: 75 84 03 22

Ungdom - Vågn op

Af. Charlotte Rønneberg

Tilmelding

Weekendophold Vildbjerg Fritidscenter
17. - 19. maj

☐ *JA tak, jeg vil gerne deltage.*

Navn.....

Adr.....

Postnr..... By.....

Evt. telefonnummer.....

Sendes i lukket kuvert til:
Charlotte Rønneberg, Vester Kirkestræde 10, 3., 8900 Randers.

For unge COPA-mennesker (15-35 år) er chancen nu kommet til at deltage i en weekend, hvor man hygger sig, deltager i fællesarrangementer og udveksler erfaringer.

Weekenden bliver afholdt 17.- 19. maj i Vildbjerg Fritidscenter (nær Herning). Her er rig mulighed for at bruge sine timer på en sjov og fornuftig måde. Vi disponerer over 10 dobbeltværelser (muligt at reservere flere værelser).

Prisen for ophold med middag om fredagen, samt morgencomplet, frokost og middag (2retter) med underholdning om lørdagen, samt morgencomplet og tag selv frokostbord om søndagen er kun 200 kr. Det hele er endvidere inklusiv kaffe eller the morgen/middag og aften.

Besked vedrørende transport gives efter tilmeldingen. Du kan tilmelde dig på ovenstående tilmeldingsblanket.

Stomisygeplejerske hædret

Kirsten Bach, Horsens Sygehus, har modtaget et COPA-legat som påskønnelse for hendes store arbejde for stomiopererede

COPA har tildelt Kirsten Bach et legat - kr. 5.000 - til delvis afholdelse af rejseudgifterne til WCET-kongressen 23.-28.juni i Jerusalem, Israel.

Legatet er en påskønnelse for Kirsten Bach's store engagerede arbejde for de stomiopererede, dels indenfor FS22 og dels indenfor stomiforeningen COPA samt overfor myndighederne.

Legatet blev overrakt på COPA's hovedbestyrelsesmøde , Vissenbjerg Storkro midt i november 95.

Landsformand Chr. Stentoft og Kirsten Bach ved COPA's legat overrækkelse.

Kirsten Bach, klinisk oversygeplejerske, næstformand i FS22 og leder af stomiklinikken på Horsens Sygehus.

Synliggørelsen af stomipatienters forhold er et af de vigtigste punkter i Kirsten Bach's arbejde, og altid har hun været villig til at give COPA en hjælpende hånd.

Ny bog

Erik Münster
PROSTATA *-undgå kniven*
Lindhardt og Ringhof. 140 sider.

Alle mænds prostata vokser med alderen, og hos over halvdelen af danske mænd over treds år giver det problemer med vandladningen. Mange søger læge af denne grund, men en del mænd holder sig tilbage, hvad enten det skyldes frygt for undersøgelse på hospitalet eller skræk for operation, som hidtil har været eneste udvej.
Det gælder imidlertid ikke mere, for der er i de senere år sket en revolutionerende ændring i lægernes syn på den forstørrede prostata. I dag kan undersøgelse og eventuel behandling ofte klares af den praktiserende læge, og nyudviklede tabletformer fremstår som et seriøst og effektivt behandlingsalternativ til det operative indgreb, der nu ofte kan undgås.
"PROSTATA- undgå kniven" henvender sig til både patienter og behandlere og gør på opmuntrende og informativ vis op med myten om det smertefulde operative indgreb som eneste behandlingsmulighed.

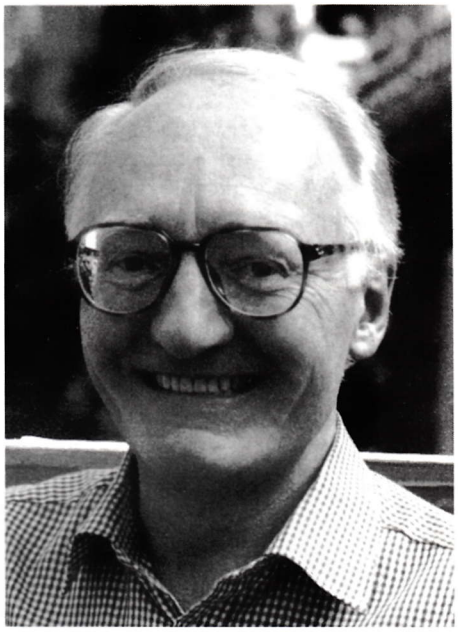

Speciallæge Erik Münster er landets mest trykte lægeskribent. Foruden at have skrevet en lang række bøger har hans lægebrevkasse og aktuelle medicinske artikler været trykt i ca. firs forskellige aviser og ugeblade i hele Skandinavien. Han har været hospitalslæge i sytten år, fortrinsvis på Rigshospitalet, og har side 1975 drevet en klinik for øre-næse-halssygdomme i København.

Erik Münster har givet Copa-bladet tilladelse til at bringe et uddrag fra den nye bog:

Prostata gennem årtusinder

Den berømteste patient i prostataens historie er astronomen Tycho Brahe. Han forlod Danmark i 1597 efter en strid med Christian d.4.s regering og slog sig ned i Prag. Hans sidste sygdom og død i 1601 er indgående studeret af professor i medicinens historie ved Københavns Universitet, Edvard Gotfredsen.

Brahe fik et totalt stop for vandladningen og døde af dets komplikationer. Nogle mener, at stoppet skyldtes en indkilet blæresten, og at blæren sprængtes. Men Gotfredsen konkluderer efter nøje at have gennemgået de foreliggende beretninger, at stoppet var forårsaget af prostatahyperplasi, og at døden sikkert skyldes nyrepåvirkning med uræmi ("urinen gik i blodet").

Det Kongelige Bibliotek i København opbevarer Brahes observationsprotokoller, og i det sidste bind har hans elev, Johannes Kepler, umiddelbart efter dødsfaldet skrevet en beretning om sygdomsforløbet. Der står bl.a. andet:

"Den 13.oktober satte vor store Tycho Brahe, der ledsagede herren til Mincowiz til middag hos den velædle herre til Rosenberg, sig til bords uden at have skilt sig af med sin urin, som han plejede. Skønt der blev drukket lidt rigeligt, og han mærkede, at hans blære blev sprængt, tilsidesatte han af høflighed hensynet til sit helbred.

Da han var kommet hjem igen, var han ikke længere istand til at lade vandet... Efter forløbet af fem søvnløse dage kom urinen under de frygteligste smerter omsider frem, men alligevel hæmmet.

Der fulgte stadig søvnløshed, indre feber og efterhånden også vildelse. Hans spisevaner, som man ikke kunne holde ham fra, gjorde ondt værre. Efter at vildelsen i nogle timer den 24.oktober havde været ophørt, udåndede han da ganske fredeligt, da naturen var besejret, under trøsteord, bønner og tårer fra venners og slægtninges side."

Lægen Johann Jessenius à Jessen holdt ligtalen over Tycho Brahe og beskrev sygdommen på samme måde som Kepler.

Man ved ikke hvilke læger, der tilså astronomen. Men Jessen, der var god ven af ham, var der øjensynlig ikke. Der blev nemlig ikke gjort forsøg på at tømme den sprængfyldte blære med kateter, og det var en behandling, som Jessen var bekendt med.

Den ukendte blærehalskirtel

Tycho Brahe må have lidt enormt, og det samme har utallige mænd før ham. Totalt stop for vandladningen har været kendt fra de ældste tider, og katerisationen af blæren har været brugt siden oldtiden. Lægerne var blot ikke klar over, at stoppet skyldtes en forstørret prostata.

De mente, at årsagen var blæresten, og det har det da også været i nogle tilfælde. Lægekunstens fader, grækeren Hippokrates, der levede ca. 466-377 f.Kr., må dog uden at vide det have henvist til prostatahyperplasien, da han skrev: "Sygdomme i nyrerne og blæren er vanskelige at helbrede hos gamle mænd". Han foretog ikke dissektioner af lig og havde kun ringe kendskab til den menneskelige anatomi.

Den første gang vi kan læse betegnelsen prostata er hos en anden græsk læge, Herophilos, der levede omkring 250 år f.Kr. Navnet er afledt af de græske ord pro og histanai, der betyder henholdvis før og stå. Vi møder det også i den nutidige tyske betegnelse for prostata, Vorsteherdrüse, den forangående kirtel.

Herophilos brugte navnet til at beskrive organets position i forhold til blæren, og det er sikkert sædblærerne, han anvender det på. Selve prostata betegner som "svampet væv ved siden af blærehalsen".

Kateterets historie

Selv om lægerne ikke kendte kirtlen, så kendte de den frygtindgydende situation mænd kom i, hvis prostata blev så stor, at den aflukkede blæren. Den græske filosof Epikur siges at have taget sit liv år 270 f.Kr. som 72-årig på grund af pinslerne efter 14 dage med stop for vandladningen.

Der blev åbenbart ikke gjort forsøg på at katerisere ham. Katerisationen er ellers et af kirurgernes ældste indgreb, og man kan allerede læse om det på en tavle fra Babylon omkring 3.000 år f.Kr.

(Læs mere om kateterets historie og berømte mænd, der har haft prostata-problemer, bl.a. Christian d.9.,i Erik Münsters nye bog.)

NYHEDER FRA CONVATEC

ConvaTec forsætter udviklingen af nye stomiprodukter.
Vi vil gerne præsentere en række nyheder

COMBIHESIVE II STOR TØMBAR POSE

ILEODRESS PLUS POST-OP TØMBAR POSE

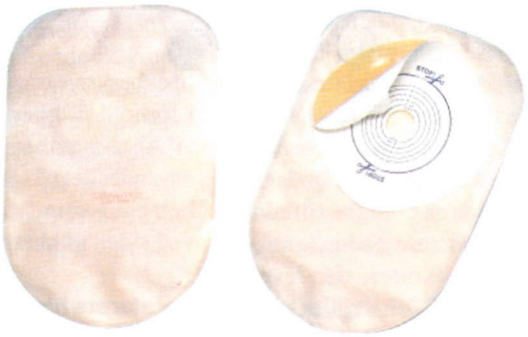

COLODRESS TX

ILEODRESS PLUS LILLE TØMBAR POSE

COLODRESS MICRO

CONVATEC BUET POSEKLEMME

ConvaTec
A Bristol-Myers Squibb Company

NYHED

COMBIHESIVE II STOR TØMBAR POSE

Er en special pose til stomiopererede som har behov for en bandage med et stort volumen (840 ml). Inde i posen findes en tilbageløbsventil. I bunden er monteret en aftapningshane. Hanen kan klippes af og en medfølgende poseklemme kan anvendes til at lukke posens udløb. Øverst på posen sidder et fastsvejset plastkammer med en luge, hvor et udskifteligt kulfilter indsættes.

FAKTA

Beigefarvet laminatplast. Pakning med 5 stk.
6 løse filtre. 2 koblingsrør. 1 buet poseklemme.
Findes i ringstørrelse: 45, 57, og 70 mm.

NYHED

ILEODRESS POST-OP TØMBAR POSE

Er en klar tømbar en-dels stomipose med et tyndt lag af det hudvenlige Stomahesive-materiale som hudklæber. Klæberen er meget fleksibel, hvilket betyder at posen sidder perfekt på huden. Ileodress Plus Post-op findes i størrelsen 8 – 100 mm, på dæk papiret findes en klippeguide, hvor den udmålte stomistørrelse påtegnes. Posen anvendes i forbindelse med operationen eller når der er behov for en stor klæbeflade.

FAKTA

Klar laminatplast. Pakning med 10 stk. Findes i en størrelse der kan klippes fra 8 – 100 mm.

NYHED

COLODRESS TX

Er en ikke tømbar en-delsbandage til colostomiopererede, eller når der er behov for en ikke tømbar pose. Colodress TX er fremstillet i et plastmateriale som er betrukket med et beigefarvet non woven lag (tekstil lignende materiale). På siden mod kroppen sidder et effektivt indbygget kulfilter. Hudklæberen består af et tyndt lag af det hudvenlige Stomahesive-materiale, som sidder perfekt selv på ujævne hudområder.

FAKTA

Beigefarvet non woven materiale. Indbygget kulfilter. Pakning med 30 stk. Findes i følgende størrelser: 19 – 64 mm, 25, 32, 38 og 45 mm.

NYHED

ILEODRESS PLUS LILLE TØMBAR POSE

Er en beigefarvet tømbar en-dels stomibandage til ileostomiopererede. Kan bruges af alle der ønsker en lille tømbar pose. Ileodress Plus Lille er fremstillet af et stærkt laminat plastmateriale, med et ekstra lag blødt perforeret plast mod huden. Klæbefladen består af et tyndt lag af det hudvenlige Stomahesive-materiale. Det betyder at posen sidder perfekt selv på ujævne hudområder.

FAKTA

Beigefarvet laminatplast. Pakning med 10 stk.
Lukkeklemmer vedlagt. Findes i følgende størrelser: 19 – 64 mm, 25, 32 og 38 mm.

NYHED

COLODRESS MICRO

Er en beigefarvet en-dels stomipose til colostomiopererede. Posens V-formet facon og størrelse gør den velegnet, når der er behov for en diskret bandage. Colodress Micro er fremstillet af et plastmateriale, som på siden mod huden er betrukket med et non woven lag (tekstil lignende). Et indbygget kulfilter hindre effektivt tarmlugt. Hudklæberen er et meget tyndt lag af det hudvenlige Stomahesive-materiale, derfor sidder Colodress Micro perfekt selv på ujævne hudområder.

FAKTA

Beigefarvet laminatplast, med non woven bagside.
Indbygget kulfilter. Pakning med 30 stk. Findes i følgende størrelser: 19 – 50 mm, 25, 32, 38 og 45 mm.

NYHED

CONVATEC BUET POSEKLEMME STOMITILBEHØR

ConvaTec buet poseklemme er produceret i et solidt beigefarvet plastmateriale.
Den er funktionel og sikker at anvende.

FAKTA

Beigefarvet poseklemme. Pakning med 10 stk.

CONVATEC FRIKALDS 80 30 60 11 NUMMER KUNDESERVICE

VI ER PARATE TIL AT SVARE PÅ DINE SPØRGSMÅL

ConvaTec
A Bristol-Myers Squibb Company

GRATIS PRØVE
SÆT VENLIGST KRYDS VED DET PRODUKT DU ØNSKER

❑ **Combihesive II Stor Tømbar pose**	❑ 45 mm ❑ 57 mm ❑ 70 mm
❑ **Ileodress Plus Post-op**	❑ 8 – 100 mm
❑ **Colodress TX**	❑ 19 – 64 mm, ❑ 25mm, ❑ 32mm, ❑ 38mm, ❑ 45 mm
❑ **Colodress Micro**	❑ 19 – 64 mm, ❑ 25mm, ❑ 32mm, ❑ 38mm, ❑ 45 mm
❑ **Ileodress Plus Lille**	❑ 19 mm, ❑ 25mm, ❑ 32mm, ❑ 38mm
❑ **ConvaTec buet poseklemme**	❑

Navn _____

Adresse _____

Postnr _____

By _____

Telefonnr _____

Kuponen sendes til ConvaTec, Jægersborgvej 64-66, 2800 Lyngby.

Læserne skriver

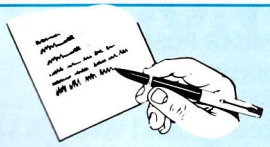

Har du et indlæg til Copa-bladet, så skriv til COPA, Redaktionen, Odinsvej 5,4100 Ringsted. Du kan godt få dit brev anonymt i bladet, men redaktionen skal kende dit navn og din adresse.

Læge udsender lamperøg

I sidste nummer af Copa-bladet blev der bragt en artikel af læge Claus Hancke under titlen "Patientforeninger eller lamperøg".

I artiklen advarer Claus Hancke imod, at foreninger lader sig infiltrere af magthavere og andre, der ikke er ægte repræsentanter for foreningen og efterhånden sætter foreningens oprindelige interesser i baggrunden til fordel for deres egne. I særdeleshed advarer Claus Hanke patientforeninger mod at lade læger få indflydelse gennem bestyrelsesposter og formandskab.

Dette synspunkt kan jeg langt hen ad vejen være enig i. Desværre bruger Claus Hanke nogle helt misvisende eksempler til at illustrere sit synspunkt. Han fremhæver Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen som eksempler på uægte og dermed ikke troværdige patientforeninger, fordi formanden er læge.

Der er kun det at sige til det, at Claus Hanke åbenbart ikke kan skelne mellem en sygdomsbekæmpende forening og en patientforening. Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen er *sygdomsbekæmpende* foreninger, hvor målgruppen ikke *kun* er patienter men alle andre, som har interesse i kræftsagen henholdsvis hjertesagen. Som en sygdomsbekæmpende forening arbejder f.eks. Kræftens Bekæmpelse med mange aktiviteter, hvor målgruppen ikke er kræftpatienter. Hele det forebyggende arbejde som Kræftens Bekæmpelse varetager gennem oplysningskampagner, undervisningsmateriale m.v., henvender sig primært til grupper i befolkningen, som ikke er ramt af kræft med det formål at nedbringe deres risiko for at få kræft.

Ligeledes har Kræftens Bekæmpelse mange forskningsaktiviteter igang, som sigter på at finde ud af, hvordan kræft opstår - den såkaldte grundforskning, som ikke umiddelbart kommer kræftpatienten af i dag tilgode.

Selvfølgelig har Kræftens Bekæmpelse også en stor opgave i forhold til patienter og pårørende, som aktuelt døjer med en kræftsygdom. F.eks. arbejder man inden for den kliniske forskning med at forbedre behandlingsmetoderne og nedbringe bivirkningerne. Kræftens Bekæmpelses rådgivningscentre og kræftlinien hjælper mange kræftpatienter og pårørende hver dag med de spørgsmål og problemer, som melder sig i forbindelse med en kræftsygdom. Ligeledes støtter Kræftens Bekæmplelse forskellige patientforeninger for kræftpatienter - heriblandt COPA - med økonomi og konsulentbistand. Kræftens Bekæmpelse fungerer som en paraply for disse patientforeninger, men respekterer iøvrigt fuldstændigt foreningernes selvstændighed.

At Kræftens Bekæmpelse arbejder med en meget bred målsætning indenfor kræftsagen afspejles også i foreningens hovedbestyrelse, som er valgt af medlemmer fra hele landet og fra alle lag i samfundet.

Som sygdomsbekæmpende forening kan Kræftens Bekæmpelse derfor ikke sammenlignes med COPA eller andre *patientforeninger*. Claus Hanke blander æbler og pærer sammen, lader 5 være lige og retter bager for smed.

Paul Gandil, Centerleder,
Kræftens Bekæmpelse
Rådgivningscentret,Nørgaardsvej 10, 2800 Lyngby

Børn - hvad er det?

Lørdag 25.november var der julekomsammen i Valby Medborgerhus. I Copa-bladet havde COPA,Københavns amt, skrevet, at børn, børnebørn og oldebørn *var særdeles velkomne*.

Men det var bestemt ikke det indtryk man fik, for der var ikke noget til børn. Jeg har aldrig været til julekomsammen hvor man regnede med, at børn drak spandevis af kaffe og te samt spillede bankospil og amerikansk lotteri.

Så jeg tror nok der er nogle der har glemt hvordan det var dengang man selv var barn og skulle til julekomsammen?

Juletræet dansede vi heller ikke om, det stod bare henne i et hjørne.

Hvis der var kommet flere børn, hvad ville I så have gjort?

Eva Larsen
2765 Smørum

En dejlig eftermiddag i Faxe

Jeg er et forholdsvis nyt medlem af COPA, som vil fortælle lidt om d. 2-12, hvor Næstved afdeling mødtes til julehygge på Faxe Sygehus i mødelokalerne.

Det var dejligt at hele 32 medlemmer var mødt frem (vi er kun 98 medlemmer i Næstved) - så det må siges, at tilslutningen var stor.

Bestyrelsen havde dækket et smukt julebord og sørgede for, at vi fik en uforglemmelig eftermiddag med kaffe, Grethes hjemmebag, gløgg og æbleskiver. Der var en virkelig god stemning. Vi sang et par julesalmer undervejs.

Merete Møller, vores formand, havde sørget for, at et medlem fra Roskilde, Jan Dirckhoff, kom og viste lysbilleder og fortalte meget levende om en tur tværs gennem Australien. Både jeg og min familie syntes, det var meget interessant.

Derefter blev der solgt lotteri (meget billige lodder), hvor gevinsterne var smukke juledekorationer lavet af Grethe Christensen. Min kone vandt én - hvor heldigt!

Så gik vi over til at udveksle julegaver. Vi havde hver haft en gave med til max. 20 kr. Der var mange fine og opfindsomme gaver.

Kl. 17.30 ønskede vi hinanden god Jul og godt nytår. En dejlig eftermiddag var slut.

Jeg kunne godt fortsætte og fylde hele Copa-bladet; men der skal være plads til andet.

Jeg ser frem til næste gang vi mødes - især til vort 25-års jubilæum i september 1996.

Jeg og min familie, som er støttemedlemmer, ønsker alle COPA medlemmer et godt Nytår 1996.

Tomás Morán
Skovsyrevej 90
4700 Næstved

Læserne skriver

Efterlysning

Hej ileostomister

Kom dog ud af busken, findes der kun to ileostomister i Kolding og omegn? Jeg kunne godt tænke mig at komme i kontakt med nogle flere, så vi kunne snakke om alt, bl.a. hvis vi har problemer eller gode råd.

Jeg har haft stomi i ca. et og et halvt år. Er i flove eller skammer i jer, ved at snakke om jeres stomi. jeg kan næsten sige jeg er glad nu. Efter jeg har gået i ca. 10-12 år med smerter, så er det nu som at blive født på ny.

Jeg er 47 år og gift på 26.år. har to børn på 26 og 33 år.

Hvis I har lyst til, at vi snakker eller mødes, kan I kontakte mig på brev eller telefon.

Else Rasmussen
Bjolderupvej 18
6000 Kolding
Tlf.. 75 52 45 12.

At leve er det bedste ved livet

I sidste Copa-blad bragte Eva Pedersen en efterlysning

Tusind tak for alle de mange opringninger jeg har fået - alle med gode råd, erfaringer og opmuntninger; her gik man og troede, at vi var en meget lille minoritet af landets befolkning - men, vi er jo mange! I alle aldre og af begge køn. Det var en dejlig positiv oplevelse at høre fra jer alle - tusind tak.

Endnu engang bliver man bekræftet i ordene: "At leve er faktisk det bedste ved livet, især hvis man tænker på alternativet".

De bedste hilsner fra
Eva i Tårs, Vendsyssel.

Et lille opråb til COPA-ungdom

Ungdomsgruppen har haft to repræsentanter til møde i Stockholm angående ungdomsarbejdet i Norden.

Disse to personer, Charlotte Rønneberg og Michael Jensen vil gerne have støtte fra så mange unge som muligt. Derfor kom ud af busken, tag telefonen og tilmeld dig/jer til ungdomsweekenden i foråret. Det kan ikke passe, at vi her i Danmark ikke har lyst til at komme på weekendophold til socialt samvær og gensidig støtte af fælles problemer.

Mit store ønske er, at ungdomsweekenderne bliver noget som ungdommen i årene fremover får lyst til at deltage i.

Der er afsat penge til jer på budgettet for 96, så kom nu i gang.

Held og lykke med ungdomsarbejdet.

Charlottte og Michael har skrevet om deres tur til Stockholm andetsteds her i bladet.

Henning Granslev

En legetantes oplevelser fra Fåborg

13.-14. oktober 1995

Det var en helt utrolig oplevelse at være sammen med så mange glade og dejlige børn.

Det startede **fredag** eftermiddag, hvor vi havde travlt med at gøre alt parat til det helt store rykind. Men vi blev færdige, og vi var klar til at tage imod dem alle. Vi tre nye (to legetanter og en legeonkel) blev næsten med det samme anholdt, og blev nærmest tvunget til at spise nogle ganske uspiselige pastiller. Efter introduktionen og aftensmaden startede skattejagten og det gik over stok og sten rundt på hele hotellet, med en masse prøvelser de skulle igennem, før alle kunne komme op til Inge i legerummet og få deres præmie. Det kan godt være, at vi var nogle stykker, der var lidt trætte, men børnene kunne blive ved, specielt en dreng som kom hen og spurgte, hvad vi nu skulle lave.

Lørdag morgen efter et dejligt morgenmåltid, skulle vi på bondegårdsbesøg, som blev en spændende tur, selvom der var nogle stykker, der ikke kunne lide at gå forbi en meget livlig tyrekalv. Efter turen i stalden fik vi saft og kager, og nogle af de mindste begyndte at savne deres mor og far og ville meget gerne hurtigt hjem. Men savnet blev hurtigt glemt, da både dyrlægen kom og da traktoren med halmvognen fyldt op med børn (de tre mindste i førerhuset) kørte en tur på marken. Og snakken gik over frokosten. Bagefter var der flere aktivitetstilbud: Legerummet hvor Inge var; svømmehallen, hvor Jørgen og Carina hoppede i; og jeg selv, der gik tur på stranden, hvor vi fandt mange spændende ting. Bagefter fordrev vi alle ventetiden i legerummet med at tegne, højtlæsning m.m. indtil kl. 17 hvor forældre og børn kunne komme ned og svømme. Endnu en spændende dag var ved at være forbi, men ikke før vi alle havde været ude at danse efter middagsmaden.

Søndag tilbragte vi for det meste i legerummet. Vi tegnede, skrev historier, spillede og læste højt. Men da der kom Batman i fjernsynet satte vi os alle tilrette og var så opslugt af Batmans problemer, at vi næsten ikke opdagede, at Jørgen kom med en stor kurv fyldt med masser af lækker frugt. Efter frokosten delte vi gaver ud til alle som tak for den weekendoplevelse det havde været.

Det var en lærerig weekend for alle parter og jeg glæder mig til at være sammen med jer alle til næste år. På gensyn.

Marianne R. Hemmingsen

Problemer med at tømme tarmen *helt*

samt

en god idé

Jeg blev opereret 8.maj 95. Da fik jeg en colostomi, men har siden haft en del problemer med systemet. Jeg vil derfor gerne høre om der er andre der har haft problemer med at tømme tarmen helt, når de irrigerer. Jeg har oplevet, at der er kommet noget i posen, kun et par timer efter jeg har skyllet. Det kan vel ikke være rigtigt, men hvad gør man? Efter jeg har læst John Bangs brev i Copabladet fra sept./okt. 95, har jeg også prøvet med Magnesia og jordemoderkaffe, men jeg synes ikke at det har hjulpet.

Kunne COPA ikke starte en kampagne for at der kommer faciliteter på offentlige toiletter, så man kan komme af med sit affald efter at man har skiftet sin pose? Jeg var dybt imponeret, da jeg var på bådudstilling i Southampton, England, hvor der var nogle toiletvogne. Der var en lille låge på væggen - ind til en affaldsbøtte. På lågen var der indgraveret en lille stomipose.

Det er den eneste gang jeg har set det, men ideen er god.

P.H.Langelund
6710 Esbjerg

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

København/ Frederiksberg

Siden sidst

Orienteringsmøde for nye medlemmer
Gitte Munck, Coloplast, var en fremragende foredragsholder, vedrørende produkter, problemer, mv.

Desværre var det et forrygende vintervejr, som forhindrede mange medlemmer i at deltage, men Gitte Munck har lovet at gentage arrangementet. Tak til Gitte.

Julefest
Julefesten løb af stablen 1. december med stor succes og mange fremmødte, som nød et dejligt tag-selv bord, hvor selv ikke akvavitten manglede. Tak til Karen Margrethe. derefter var der bankospil, hvor Gudrun og Gert, med god humor, styrede vores "kasino" med mange flotte gevinster. Det var en hyggelig julefest.

Helene Christensen stopper med aktivt foreningsarbejde. Det sidste almindelige møde, hvor du kan møde hende i rollen som formand er 9/1-96.

Kommende aktiviteter

Sidste medlemsmøde - hvor Helene er formand
Copamøde 9/1 kl. 14.00 i Medborgerhuset Pilegården, Brønshøjvej 1. Transportmiddel: Bus 2, men kun den bus, der kører til Brønshøj Torv går lige til døren. Kom og få en hyggelig eftermiddag.

Helene Christensen ønsker at fratræde som lokalformand - engang imellem må man prioritere mellem arbejde-helbred - og familie. Det bør nævnes, at Helene har været meget aktiv i COPA's foreningsarbejde. Vi ønsker hende alt godt fremover.

Generalforsamling
10/2 kl. 14.00 holder vi generalforsamling. Vi håber på stort fremmøde, også fra nye medlemmer, så vi sammen kan planlægge det nye år.

Godt Nytår til alle medlemmer
Litta Porter og Lilly Breiding

Københavns amt

Velkommen ind i det Herrens år 1996. Alle er forhåbentlig kommet godt over julen og nytåret uden forstoppelse og med kørekortet i behold.

Lysbilleder samt en stomiejers historie
Lørdag 13.januar kl.14.00.
Der er ikke så forfærdelig mange dage til det første medlemsmøde, men ikke i Valby Medborgerhus, som vi plejer, men derimod i Kræftens Bekæmpelses lokaler, Nørgaardsvej 10 i Lyngby. 10 minutters gang fra Lyngby S-station.

Denne lørdag eftermiddag vil der blive vist lysbilleder. Det er Hans Henrik, der igen har været på langfart. Denne gang har rejsemålet været Grønland, hvorfra han gerne vil dele sine rejseoplevelser med os. Samme dag vil vi vride armen om på Marianne, som delvis vil delagtiggøre os med sin livshistorie, sådan delvis da. Så der er lagt op til en spændende eftermiddag med vidt forskellige emner på programmet. *Altså kl. 14.00 i Lyngby.*

Det er blot forsøgsvis, vi denne dag har henlagt mødet i Lyngby, thi *lørdag 27.januar kl. 14.00* gentager vi hele molevitten i vort sædvanlige mødested, Valby Medborgerhus.

Generalforsamling
Lørdag 24. februar kl. 14.00, Valby Medborgerhus, afholder vi generalforsamling efter vedtægterne her i amtskredsen.

Fra mismod til livsmod
Lørdag 16.marts kl. 14.00, Valby Medborgerhus, medlemsmøde med en spændende foredragsholder. De, der deltog i sommeropholdet på Fåborg Fjord vil med garanti kunne huske ham. Han vil tale over emnet "Fra Mismod til Livsmod". Mere om dette møde i næste nummer af Copabladet.

Fra bestyrelsens side skal der lyde et godt og velsignet Nytår til alle vore medlemmer. En stor tak for det gamle år, som nu er svundet ind. Vel mødt i det nye år, når vi kalder på Jer.

Pb.v.
Jørgen Anton

Frederiksborg amt

Julemødet i Fritidshuset, Hostrupsvej 26, Hillerød 25.november

Der var dejligt stort fremmøde blandt medlemmerne til vores julemøde i år. Stemningen var rigtig god da vi havde julemusik i baggrunden under frokosten. Vi fik en utrolig lækker platte og 3 lune retter, så der var 43 meget mætte personer, der nød kaffen og de brune kager, medens der traditionen tro blev læst en julehistorie. Derefter spillede vi banko, og der var mange glade vindere. Præmierne bestod bl.a. af nogle bedårende håndlavede juletræer af pailletter, lavet af Viola Rasmussen, der er en af vore trofaste støtter, når der skal laves præmier. En af vore andre medlemmer havde lavet flotte juledekorationer, der også blev brugt som præmier. Tak til de to som altid stiller op, når der er brug for en hjælpende hånd.

Generalforsamling

Lokalforeningen COPA i Frederiksborg amt holder den årlige generalforsamling *lørdag 10.februar kl. 14.00* i Fritidshuset, Hostrupsvej 26, Hillerød.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger lokalforeningens reviderede årsregnskab til godkendelse.
3. Kassereren forelægger lokalforeningens reviderede årsregnskab til godkendelse.
4. Formanden fremlægger aktivitetsplan for 1996/97.
5. Behandling af indkomne forslag.
6. Valg til bestyrelse:
   a) Valg af to bestyrelsesmedlemmer (På valg er Jørgen Wissing og Karin Iwersen).
   b) Valg af suppleant (På valg er Børge Husum).
   c) Valg af revisor (På valg er Helmer Rasmussen).
   d) Valg af revisorsuppleant (På valg er Ejgil Andersen).
7. Eventuelt.

Bemærk

Eventuelle forslag til generalforsamlingens punkt 5, skal være lokalformand Bent H. Larsen, Emil Noldesvej 32, 3000 Helsingør i hænde senest fredag d. 2.februar.

I forbindelse med generalforsamlingen vil der være kaffe og te med lidt "mundgodt". Af hensyn til traktement er tilmelding nødvendig.
Tilmelding pr. telefon senest 5.februar til:
Bent Larsen
Tlf.: 42 22 06 16
eller
Jørgen Wissing
Tlf.: 42 24 77 47.
Begge træffes bedst mellem kl. 17.00 - 18.00.
Godt Nytår til alle medlemmer i Frederiksborg amt, og på gensyn til generalforsamlingen.

Rådgivning

Bemærk uændret månedlig COPA rådgivning den anden onsdag i måneden på Sygehuset Øresund i Helsingør. Første gang onsdag 10. januar.

Foredrag

Interessegruppen for mavetarmsygdomme hos patienter ved Hillerød Sygehus afholder foredrag 6. februar, kl. 19.15-21.45.

Emnet er: Hvordan klarer jeg at leve videre med pose på maven?

Foredragsholdere er: Kirurgisk overlæge Bo Hempel Sparsø og sygeplejerske Lotte Meilstrup, som også er patient.

Stedet er: Hillerød Sygehus, Helsevej 2, Opgang 50B, lokale 215.

De forskellige aktiviteter kan findes i mødekalenderen bag i bladet. *P.b.v.*

Gisela Schjøtt

Fyns amt

Vellykket tur til Dansac

Lørdag 21. oktober havde 40 medlemmer taget imod tilbuddet om en tur til Dansac i Fredensborg.

Turen startede fra Odense kl. 8.30.

Konsulent Dorthe Therkelsen fra Dansac, som skulle have været med som guide på turen, var desværre blevet syg.

Ved ankomsten til Dansac i Fredensborg, blev vi budt velkommen af salgschef Erik Brydholm, der fortalte om dagens program.

Efter en meget lækker frokost, som Dansac var vært ved,

(fortsættes næste side)

Frokost hos Dansac

Sponsor til turen, Anne Kjærulff (i midten) sammen med Erik Brydholm, Dansac.

blev vi vist rundt på virksomheden, hvor der var gang i produktionen, så vi kunne se, hvordan en stomipose blev fremstillet.

Ved det efterfølgende kaffebord, fortalte Erik Brydholm om virksomheden, og viste en lysbillede serie om deres produkter. Derefter var der en del spørgsmål om produkterne, som Erik Brydholm svarede på.

Klokken 15.45 tog vi afsked med Dansac, og kørte en tur til Fredensborg Slot. Efter et kort ophold ved slottet, gik turen mod færgen. Klokken 20.00 ankom vi til Odense efter en meget vellykket dag.

En stor tak til Kjærulff i Otterup, der havde betalt busturen, og tak til Dansac for at de ville se os.

P.b.v.
Sonja Nielsen

Generalforsamling
Så er der gået et år, og vi skal holde generalforsamling igen. I år vil den blive holdt på Ringe Hotel lørdag 2. marts.
Der vil blive holdt generalforsamling ifølge vedtægterne, eventuelle forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før.

P.b.v.
Vagn Madsen

Åbent hus møde
Første møde i det nye år vil være 1. februar kl. 19 - 22, hos Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro 46, Odense. Der vil være almindelig rådgivning. Vi har kaffe og brød. Vi ses.

Vagn Madsen

Næste gang vi ses bliver 9. marts til generalforsamlingen.

P.b.v.
Marianne Andersen

Meddelelse fra Kræftens Bekæmpelse

Rådgivningscenter i Maribo
Kræftens Bekæmpelse indviede 26.oktober en rådgivningssatelit på Maribo Sygehus.

Storstrøms amt har stillet lokalerne gratis til rådighed og Kræftens Bekæmpelse har fået dem istandsat for 30.000 kr - og Kræftens bekæmpelses lokalforening har samlet midler ind hos lokalbefolkningen.

Rådgivningen er åben hveranden torsdag i ulige uger fra 15.00 - 18.00.
Rådgivningens adresse er:
Kræftens Bekæmpelses Rådgivning
Maribo Sygehus, Sdr. Boulevard 84, 4930 Maribo
Tlf.: 53 88 30 30. Fax: 53 88 21 21.

Lolland/ Falster

Lørdag 28.oktober havde lokalforeningen medlemsmøde på "otel Våbensted". Medicinsk overlæge Jens R. Andersen, Nykøbing Falster Sygehus var inviteret til at holde foredrag. Emnet var noget mange medlemmer kender noget til: tarmbetændelse. En sygdom der kan føre til en stomi.

Vi hørte om følgevirkningerne ved sygdommene Morbus Crohn og colitis ulcerosa. Et meget spændende foredrag. Desværre havde ikke så mange tilmeldt sig, men vi havde et spændende foredrag. Stor spørgelyst og alle fik svar på deres spørgsmål. Overlægen tilkendegav at han gerne ville besøge foreningen igen.

Nu er det blevet december. Tilmeldingen til foreningens **julekomsammen** er slut.

Rigtig mange har tilmeldt sig. Samkørsel er også blevet klaret. Med mange deltagere, bliver bunken med pakker stor til bankospillet. Sneen er jo kommet, måske lidt tidligt vil nogen sige, men vi glæder os til dagen 9/12. Mere om det i næste blad.

Det bringer mig til
nytårshilsenen:
Bestyrelsen vil gerne ønske alle medlemmer en glædelig (forsinket jul) samt et godt nytår. Et år er gået igen. Hvor bliver tiden dog af?

Dåbsattesten bliver snart lidt gul i kanten. Tak for godt fremmøde ved foreningens sammenkomster og det altid gode humør der er med.

Vi håber at se mange medlemmer i det nye år. Tak for året 1995.

Nordjyllands amt

Godt nytår
Fredag 2.februar afholdes der i lokalforeningen i Nordjylland et foredrag med titlen: Sct. Jørgens Gaard før og nu.

Foredragsholder Erik Jespersen vil fortælle om de lokaliteter, hvor lokalforeningen holder sine fredagsmøder, hvad har de været brugt til gennem tiden, og hvilke aktiviteter der er i "Huset" i dag.

Vi håber på stort fremmøde.

P.b.v.
Malene Hay

Næstved

Nytårshilsen til Næstveds medlemmer
Så tager vi hul på et nyt år, som forhåbentlig har gode ting i vente til os alle! Hvis I studerer den udsendte aktivitetsplan, vil I se, at der er noget at glæde sig til i vores jubilæumsår. Anbring planen et sted, hvor den ikke bliver overset og husk at læse om arrangementerne her i lokalspalterne, så I ikke går glip af noget.

Et rigtigt godt nytår til jer alle og samtidig mange tak for aldrig svigtende opbakning i det lokale arbejde. Vi glæder os til at se jer møde flittigt op i 1996 - første gang 17. februar kl 14.00 i Mødelokalerne på Fakse Sygehus, hvor vi byder på hyggeligt samvær og bankospil! Tilmeldingsfrist fremgår af den udsendte aktivitetsplan.

P.b.v.
Merete Møller

Ribe amt

På sidste medlemsmøde i Bramming, som iøvrigt var godt besøgt, blev der spurgt fra nogle unge mennesker, om vi ikke kunne arrangere en slags klub for unge. Der var især tænkt på Esbjerg området, men der er ikke noget i vejen for, at der kan bliver en klub på amtsbasis.

Kontakt lokalforeningens formand for at høre nærmere om planerne.

Rådgivning

Næste gang rådgiverlokalet er åbent er d. 25.januar fra 14-16, og i februar er det d. 29 ligeledes fra 14-16.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at ønske vore medlemmer et godt nytår med håbet om at vi må se rigtig mange af jer til vores arrangementer i 1996.

Medlemsønsker

Vores lille medlemsundersøgelse har givet et lille fingerpræg om, hvad vore medlemmer ønsker, men desværre er besvarelsernes antal ikke overvældende.

De fleste ønsker at møderne afholdes en hverdagsaften og emnerne var film om stomier og udflugter overvejende på en dag.

P.b.v.
Frede Jensen

Stomiambulatoriet på Centralsygehuset i Esbjerg

Åben: Mandag-onsdag
Besøgstid 9-15 (efter aftale)
Telefontid 8-9.
Tlf.:75 18 19 00, lokal 4060.

Ringkøbing amt

Siden sidst

Generalforsamling

Over 40 medlemmer var 29. november mødt i lokalerne hos Kirstine Hardam i Holstebro. Vi mødtes allerede kl. 18.30 fordi vi mente, at det kunne være rart at mødes over et stykke mad og en dram. De smukt pyntede juleborde dannede en festlig ramme til arrangementet.

Efter spisningen gik vi igang med generalforsamlingen og Henning K. Kristensen blev valgt til dirigent. Formanden forelagde beretningen som blev godkendt. Også regnskabet blev forelagt og godkendt. Næste punkt var fremlæggelse af den gamle bestyrelses aktivitetsplan for 1996 som følger:

Aktivitetsplan 1996

Februar:
"Mød din stomisygeplejerske i Herning"
April:
"Underholdende aften"
Juni:
"Sommerudflugt" (dato er fastlagt: d.8.)
September:
"Foredragsaften"
Oktober: "International stomidag"
November:
"Generalforsamling".

Denne plan medførte ingen indvendinger, men vil måske blive suppleret med nye ideer af den nye bestyrelse.

På valg var formanden, Arne Nielsen, som blev genvalgt for en ny periode på 2 år.

(fortsættes næste side)

Birgit Madsen
Ekspedition

Tove Frithioff
Daglig leder

Ulla Sørensen
Sygeplejerske

Vi er til for Dem

STOMACARE er et uafhængigt stomirådgivningscenter, etableret i 1979 med det formål at rådgive og informere om bandager, hudskader og psykiske problemer.
Spørg STOMACARE, vort dygtige og venlige personale rådgiver om samtlige stomiprodukter på det danske marked. Vi leverer portofrit over hele landet fra dag til dag.
STOMACARE stiller *gratis* specialuddannet sygeplejerske til Deres rådighed.
Af vort produktsortiment kan vi nævne Biotrol, Convatec, Dansac, Dansk Coloplast, Hollister og Perma.

Any Petersen
Ekspedition

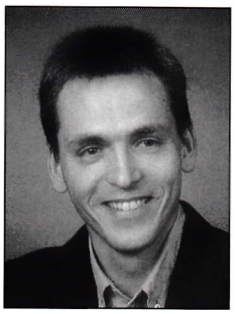

Henrik Fosdam Jensen
Lager og forsendelse

Stomacare
Vangeleddet 77 · 2670 Greve · Telefon 43 69 02 00

På valg var Birgit Jensen, Ulfborg, som blev genvalgt for en ny periode på 2 år.

På valg var Ellen Larsen, Herning, som efter 18 års bestyrelsesarbejde ikke ønskede genvalg. Nyvalgt blev Jytte Hansen, Brande.

Jeg vil gerne her takke Ellen Larsen for godt og aktivt samarbejde i de mange år i bestyrelsen, og jeg er fuldstændig overbevist om, at du stadig vil fortsætte dit store engagement som en fremragende og meget benyttet rådgiver i hele Ringkøbing amt. Held og lykke fremover.

På valg var Bent Laustsen, Struer, som ikke ønskede genvalg på grund af sygdom. Nyvalgt blev Merethe Gertsen, Holstebro.

Også til Bent Laustsen skal lyde en stor tak for dit arbejde som kasserer i bestyrelsen og for din altid store interesse for fremme af COPA's formål og arbejde. Vi i bestyrelsen ønsker dig god bedring og håber snart at se dig igen til vore møder.

Bestyrelsen 1996 er således:
Flemming Lejbølle, Herning (næstformand)
Birgit K. Kristensen, Holstebro
Birgit Jensen, Ulfborg
Arne Nielsen, Holstebro (formand)
Jytte Hansen, Brande
Merethe Gertsen, Holstebro
Susanne Andersen, Holstebro (suppleant).
Bestyrelsen konstituerer sig ved første bestyrelsesmøde.

Under eventuelt fortalte formanden om et besøg i Litauen, hvor COPA hjælper til med at danne en stomiforening samt deltager i uddannelsen af stomisygeplejersker og ikke mindst støtter et initiativ til at give information om stomier ved at fremstille brochurer og anden informationsmateriale på litauisk.

Efter generalforsamlingen kunne vi byde velkommen til vor stomisygeplejerske Grethe Vendelbo fra stomiklinikken på Holstebro Centralsygehus. Efter en kort præsentation er det rart at vide, at vi har en stomisygeplejerske med 16 års erfaring som vi trygt kan henvende os til. Også den goodwill Grethe Vendelbo nyder hos afdelingens læger er en yderligere bekræftelse på, at vi har en god fungerende stomiklinik.

Vi hørte om klinikkens daglige arbejde, der var tilrettelagt efter den rapport, som dannede grundlag for oprettelsen af stomiklinikken, nemlig de krav og forventninger som COPA stiller i den forbindelse:

1. At der er en stomiklinik ved de sygehuse, der anlægger stomier.
2. At stomiklinikkerne ledes af en stomiterapeut eller erfaren sygeplejerske.
3. At stomiklinikken er "åbent" for alle stomiopererede og deres pårørende.

Der er indtil nu (dec.95) registreret 177 besøg af 60 personer i stomiklinikken, hvilket må bekræfte behovet for denne.

At ovennævnte krav er opfyldt kunne forsamlingen også bekræfte - måske lige med undtagelse af ordet "stomiterapeut", men også på dette punkt skulle der i fremtiden være mulighed for at opnå en eller anden form for uddannelse i Danmark, som giver den ønskede kompetence.

Der var lejlighed til at stille spørgsmål hvilket også blev benyttet.

En tak til alle der mødte op og viste interesse for lokalforeningens arbejde og var med til at gøre aftenen til en god oplevelse.

P.b.v.
Arne Nielsen

Roskilde amt

Bestyrelsen i Roskilde amt ønsker jer alle et godt Nytår med tak for året 1995.

Mandag 16. oktober blev det igen tid til den årlige generalforsamling, som igen i år blev afviklet i god ro og orden, styret med en fast hånd af aftenens dirigent Egon Karlsen.

Kurt Kristoffersen blev valgt til nyt bestyrelsesmedlem, og som ny suppleant blev Christian Hansen valgt for to år. Britta Frigast blev valgt som kritisk revisor for 1 år.

Bestyrelsen 1996 er:
Jan Dirckhoff, Rigmor Brunsholm, Kurt Kristoffersen, Ilse Kristjansen og Erik Kristjansen.

Lilly Carlsen og Christian Hansen som suppleanter.

Mandag 18. marts kl. 19.00 på Møllebo i Køge starter vi det nye år.

Mødedatoer i 1996:
**Mandag 18. marts,* Møllebo, Køge.
**Mandag 6. marts,* Duebrødre Kloster i Roskilde.
** Lørdag 8. juni,* Udflugt.
** Mandag 26. august,* Duebrødre Kloster i Roskilde.
** Lørdag 5. oktober,* stomidag.
** Mandag 14. oktober,* generalforsamling på Møllebo i Køge.
** Mandag 9. december,* julestue på Møllebo i Køge.

P.b.v.
Erik

Sønderjyllands amt

Tirsdag 7. november havde vi et spændende møde med journalist Erik Ohlsen fra Radio Syd, som fortalte om sit arbejde på radioen. Det viste sig, at Sønderjylland har været foregangsområdet også for regionalradio. Sendte første gang 1. april 1960 en 1/2 time om ugen. Fra 1. april 1970 blev det til egentlig regionalradio, som siden har udvidet sendetiden og fra 1. januar 1996 skal alle regionalradioer i DR sende fra klokken 6.30 til 18.30 hver dag. Erik Ohlsen fortalte også om musik - valget mellem dansk og udenlandsk musik. Dansk musik er op til dobbelt så dyr i afgifter. Radio Syd var også den første regional radio der begyndte med aprilsnar: En "eneboer", som troede at der stadig var krig. Han boede i Oksbøllejren.

Hollister's konsulent viste det nyeste indenfor stomihjælpemidler, og var vært ved kaffen.

P.b.v.
Sven Kjærsgaard Jensen

Mødekalender for 1. halvår 1996

* Lokalmøde *tirsdag 5.marts kl. 19.00* på Sønderborghus. Konsulent Cony Wagner fra firma ConvaTec vil være tilstede.

(fortsættes næste side)

*Den årlige generalforsamling afholdes *tirsdag 26.marts kl. 19.00* på Folkehjemmet i Aabenraa. Dagsorden i henhold til vedtægterne.
Sygeplejerske Birgit Marschner, Stomiambulatoriet Sønderborg Sygehus og forhandler Kirstine Hardam, Holstebro, vil være tilstede.

*Lokalmøde i Haderslev *onsdag 10.april*, samt lokalmøde i Tønder *onsdag 8. maj*. Sted og tidspunkt i næste nummer af Copa-bladet.

*Stort offentligt møde *29.april kl. 19.00* på Hotel Harmonien i Haderslev med den kendte læge Carsten Vagn-Hansen.

*Den årlige bustur er *15.juni*.

Mere om disse arrangementer i de næste numre af Copa-bladene. Men husk at notere møderne i kalenderen.

P.b.v.
Sven Kjærsgaard Jensen

Vejle amt

Alle vore medlemmer ønskes et godt nytår.

Der sker noget i Vejle amt i det nye år.:
*Forårsfest og medlemsmøde er slået sammen, og bliver *16. marts* på Ellehøj. Så mød talrigt op - udførligt program senere.
*Udflugt *8. juni*.
Generalforsamling *12.oktober*.

Reserver dagene allerede nu.

P.b.v.
Lis Obel Jakobsen

Vejle amt fortsat:

COPA-klub Horsens

På grund af sygdom må vi lade klubben ligge stille.

Hilsen
Lis Obel Jakobsen

COPA-klub Vejle

11.januar kl. 16.00-18.00, Aktivitetshuset (Gl.politistation)
8.februar kl. 16.00-18.00, Aktivitetshuset (Gl.politistation).
COPA er vært ved kaffen. Tilmelding til Licy, tlf. 75 85 30 58, gerne to dage før.

Hilsen
Licy Rasmussen

COPA-klub Kolding

Der er planlagt følgende møder:
10.januar, 7.februar, 6.marts, 10. april.
Alle dage fra 14.00-17.00 på Kolding Sygehus i gæstekantinen. COPA er vært ved kaffen. Tilmelding til Lis, tlf. 75 56 28 20, gerne to dage før.

Hilsen
Lis Obel Jakobsen

(fortsættes næste side)

I-L INGE-LISE SØRENSEN
STOMI-, OG SÅRPLEJE- OG INKONTINENSARTIKLER

Som stomiopereret kan man ofte føle sig mere vildledt end vejledt af de mange tilbud om hjælpemidler.
Så er det vigtigt at vide hvor man får hjælp! **Derfor aflægger vor stomisygeplejerske dig gerne et besøg.**

Hos Inge-Lise Sørensen ved vi noget om stomier. Vi har været tæt på udviklingen og brugerne i over 30 år og er leverandør af samtlige Hjælpemidler.

Vi fremstiller Coloflonel og Støttebandager samt overtræksposer syet efter mål.
Så ring til os og spørg om alt det du er usikker på, så vi i fællesskab kan finde frem til den løsning der passer dig bedst.

I-L
INGE-LISE SØRENSEN
- os med Svendborg bæltet
Sundtoldvej 8 C
3000 Helsingør
Tlf. 49 21 00 44

Gratis prøver - portofri levering

Dansac 25 år

Godt Nytår.

Sov godt.

Efter en festlig nytårsaften trænger alle til en god nats søvn. For de mange tusinde, som anvender Dansac's stomiprodukter i dag, kan vi med sikkerhed garantere alletiders nattesøvn.

Hver dag, året rundt.

I 1996 kan vi tilmed love, at endnu flere vil få glæde af Dansac's produkter, når vi i løbet af det nye år introducerer helt nye poser til både Colo-, Ileo- og Urostomister. Vores nye produktprogram er ligesom vores nuværende produkter udviklet i samarbejde og samråd med stomister fra hele verden. Kun på den måde er vi i stand til at udvikle og hele tiden kunne tilbyde det ypperste på området.
Der er også andet at fejre i 1996.
Vi runder nemlig de første 25 år, og der vil komme mange glædelige jubilæumsnyheder fra vores side i årets løb. Èt faktum vil der dog aldrig blive ændret på: Dansac vil altid skabe optimale løsninger, som harmonerer med dine og andre menneskers behov.

Så du kan sove helt trygt.

dansac

Specialister i stomiprodukter gennem 25 år

Dansac A/S, Lille Kongevej 3480 Fredensborg
Tlf. 42 28 25 00 Fax 42 28 18 91

Århus amt fortsat:

Hyggeklubben
De næste møder på Silkeborgvej 78, Århus i Hyggeklubben bliver 24.januar og 21.februar, begge dage fra kl. 14.00. Husk, her kan du få socialt samvær over en kop kaffe eller te. Alle er velkomne.

Spørgeskema
Lokalforeningen har fået mange spørgeskemaer retur. Disse vil bestyrelsen se på og arbejde med at efterkomme nogle af ønskerne. Resultatet kommer senere her i Copabladet.

Generalforsamling
Lørdag 17.februar afholdes ordinær generalforsamling ifølge foreningens vedtægter. Forslag til behandling på generalforsamlingen skal være lokalformanden i hænde senest 8 dage før, altså lørdag 10.februar.

Vi starter med at mødes ved Steno Museet, Universitetsparken, C.F.Møllers Allé, bygning 100, Århus. Museet findes lettest ved at køre ind ad Høgh Guldbergsgade/Kaserne Boulevarden, så ligger det først for på højre hånd. Bus nr. 4 holder på Ny Munkegade. Busserne 7 og 17 holder på Langelandsgade.

Mødetid kl. 12.45 ved museets indgang, der er filmforevisning kl. 13.00 i Steno Museets planetarium, derfor kom venligst til tiden. Filmforevisningen er over vores stjerner og planeter. Efter forestillingen er der fri adgang til museets udstillinger over videnskabshistorie og medicinhistorie.

Omkring kl. 15.00 kører vi op til Skovvangsskolen for at få kaffe med brød. Alle, der ikke er i bil, vil blive tilbudt kørelejlighed.

Generalforsamlingen finder sted efter kaffebord.

Arrangementet er gratis, lokalforeningen betaler entré og kaffe. Pårørende er selvfølgelig velkomne.

Tilmelding
senest 15.februar hos:
Ellen Sørensen,
tlf. 86 49 16 11 (bedst 9-12)
eller
Henning Granslev,
tlf. 86 28 11 24 (bedst 14-18).

Silkeborg
Lørdag 30.marts kl. 14.00 vil der blive afholdt medlemsmøde i Rosengårdscentret, Silkeborg. Mere om dette arrangement i næste blad.

Superchancen 96
Århus lokalforening vil også sælge Super-Chancelodsedler i 1996. Vi har været så heldige at få Jørgen Hermansen fra Viby ved Århus til at sælge lodsedler ved Stormagasin Salling's indgang ved Sønderalle, Århus.

Jørgen er kendt af mange kunder ved Salling i Århus. Han siddder dag efter dag i sin kørestol og prøver at hjælpe med lidt af hvert for foreninger. November og december har Jørgen således solgt 3000 stk. julehæfter for Vandføreforeningen.

(fortsættes næste side)

I DET JYSKE STOMICENTER

CMA

- med detailforretninger i Randers, Aalborg og Århus - fører vi alle de store mærker i hjælpemidler til bandagering af colostomi, ileostomi, urostomi og incontinens.
Sygeplejeartikler og bandager er det eneste, vi beskæftiger os med, så vi er altid velinformerede om det sidste nye, samtidig med at vi er fortrolige med de anerkendte produkter.
Vi klarer papirgangen for Dem, hvis De ønsker det, ligesom vi også sørger for automatisk levering pr. post.
- Og ikke mindst kan vi garantere en engageret og venlig service, hvor vi altid sætter kunden i centrum...

Vi forhandler f.eks.

- ConvaTec
for ekstra sikkerhed og komfort

- COLOPLAST
sikkerhed, tryghed, diskretion

- dansac®
stomiprodukter

C.Mærsk Andersen's Eftf. A/S
SYGEPLEJEARTIKLER - BANDAGER
8900 RANDERS . TORVEGADE 1 . TLF. 86 42 62 62
9000 AALBORG . OSTERAGADE 3 . TLF. 98 12 24 88
8100 ARHUS C . FREDERIKSGADE 44 . TLF. 86 19 87 44

Så hvis du eller I kommer forbi Jørgen og køber en lodseddel til Superchancen, glæder du/I både Jørgen og COPA, Århus lokalafdeling.

Pengene vi får ind ved lodseddelsalg vil blive brugt til medlemspleje.

Til sidst vil bestyrelsen og rådgivere i Århus lokalforening ønske alle vore medlemmer et godt nytår. *P.b.v.*
Henning Granslev

Stomiklinikken
Århus Amtssygehus

Nye træffetider og nyt telefonnummer

Telefontid:
man. - tors.: 8.30-9.30
Tlf.: 89 49 75 25 (direkte)
eller
89 49 77 75, lokal 7525.
Åbningstid:
man. - tors.: 9.30.-14.30.

Crohn klubben vest

Et lykkebringende Nytår til jer alle. Vi glæder os til at tage hul på et helt friskt år, som forhåbentlig vil bringe gode og positive oplevelser.
Venlig hilsen
Mariann Olesen

Crohn klubben øst

Jeg har talt med Lena Bøsinge Jørgensen om hun havde lyst til at komme og fortælle om kinesiologi. Det ville hun meget gerne, og gerne hjemme hos hende selv. Jeg sagde ja tak. Sidst vi hørte hende tale om kinesiologi syntes vi det var meget spændende. Derfor blev vi enige om:
fredag 2.februar kl. 19.30, på adressen:

Lena Bøsinge Jørgensen
Karlslundevej 5
2700 Brønshøj
tlf.: 31 60 61 19.
Du må meget gerne tage en med, ring lige til Lena og fortæl om du/I kommer, eller ring til Eva, tlf. 44 66 04 54.

Vi glæder os meget til at se jer allesammen.
Mange kærlige hilsner
Marina, Louise og Eva.

Ny COPA-pjece

Ileostomi - og hvad så?

COPA's informations serie er forøget med en endnu en pjece, sådan at følgende pjecer gratis kan rekvireres:
- Kender du COPA?
- Stomi og kost
- Colostomi - og hvad så?
- Ileostomi - og hvad så?

I løbet af 1996 forventes at udkomme:
- Urostomi - og hvad så?
samt
- Dus med børnestomi.

Den nye pjece - Ileostomi og hvad så? - er smukt illustreret af Ruth Rasmussen. En kunstner, som alle COPA-medlemmer kender fra den succesfulde plakat til stomidagen 1994, "COPA-træet".

Uddrag fra pjecen:

Dagligdagen med ileostomi

Så længe du ligger på hospitalet, bliver du passet og får de råd og den vejledning, du har brug for.

Lige efter operationen kan et liv med ileostomi forekomme håbløst og fremtiden tegner sig sort.
Denne følelse har vi nok alle haft, men du vil hurtigt opdage, at det er muligt at leve en dagligdag omtrent som før operationen.

Det kan være svært at vænne sig til tanken om at skulle leve med en pose på maven. Der vil være mange spørgsmål der presser sig på. * Hvad siger familie, venner og kolleger? * Kan posen ses eller lugtes? * Hvem skal jeg fortælle det til? * Kan jeg fortsat have et samliv, og kan jeg få børn? * Hvad kan jeg spise?.

Mange af disse spørgsmål er der ikke eet svar på, men du kan selv hjælpe til. Når du selv tager naturligt og afslappet på din stomi, vil andre også gøre det.

Glade legatmodtagere
Fra venstre mod højre: ***Berit Kiesby****, Skejby Sygehus, Jørn Harnfeldt, Dansk Coloplast,* ***Inge Rasmussen****, Skejby Sygehus,* ***Inge Dahn****, Rigshospitalet.*

Uddeling af Coloplast's legat

Af: Christian Stentoft

Den 19. oktober 1995 uddelte Coloplast for femte gang sit 30.000 kr. store legat ved en sammenkomst på Coloplasts fabrik Holtedam i Humlebæk. Den nye markedschef i Dansk Coloplast Jørn Harnfeldt stod for uddelingen af legatet.

Formålet med legatet er at støtte sygeplejersker, som i dagligdagen arbejder med stomiopererede. Legatet har kunnet søges til udarbejdelse af projekter, uddannelse og kongresser eller studierejser med det formål at give sygeplejersken større viden om stomipleje til gavn for de stomiopererede. Legatudvalget besluttede på baggrund af de indkomne ansøgninger at uddele legatet i to portioner.

Den største legatportion på 22.000 kr. tildeltes Inge Dahn, som er stomisygeplejerske på børnekirurgisk afdeling på Rigshospitalet. Beløbet skal bruges til udgifter i forbindelse med Inge Dahns videreuddannelse til stomiterapeut i Sverige. Uddannelsen strækker sig over ti uger og indeholder både teori og praktik.

Den anden legatportion på 8.000 kr. tildeltes Berit Kiesby og Inge Rasmussen fra urologisk afdeling på Skejby sygehus. De vil forbedre plejen af de urostomiopererede i afdelingen. Pengene skal blandt andet bruges til gennemførelse af en interviewundersøgelse blandt tidligere patienter og en informationspjece.

Jeg er meget glad for, at der gennem den foretagne tildeling nu sker noget henholdsvis for børn med stomi og for de urostomiopererede. Det er to områder, der hidtil ikke har haft den store bevågenhed og som virkelig trænger til, at der kommer gang i kontakter og information.

For Inge Dahns vedkommende er denne kontakt allerede skabt under familieweekenden 13 - 15 oktober, hvor Inge Dahn fortalte forældrene om sit fremtidige virke på Rigshospitalets børnekirurgiske afdeling og om de forventninger, som hun havde til dette arbejde.

For Berit Kiesby og Inge Rasmussens vedkommende ser jeg med spænding frem til de resultater, der kommer ud af projektet og håber, at vi får lov til at offentliggøre deres konklusioner på projektet i Copabladet og får lov at anmelde den kommende patientpjece.

Jeg ønsker legatmodtagerne til lykke samt rigtig god arbejdslyst og mange gode resultater.

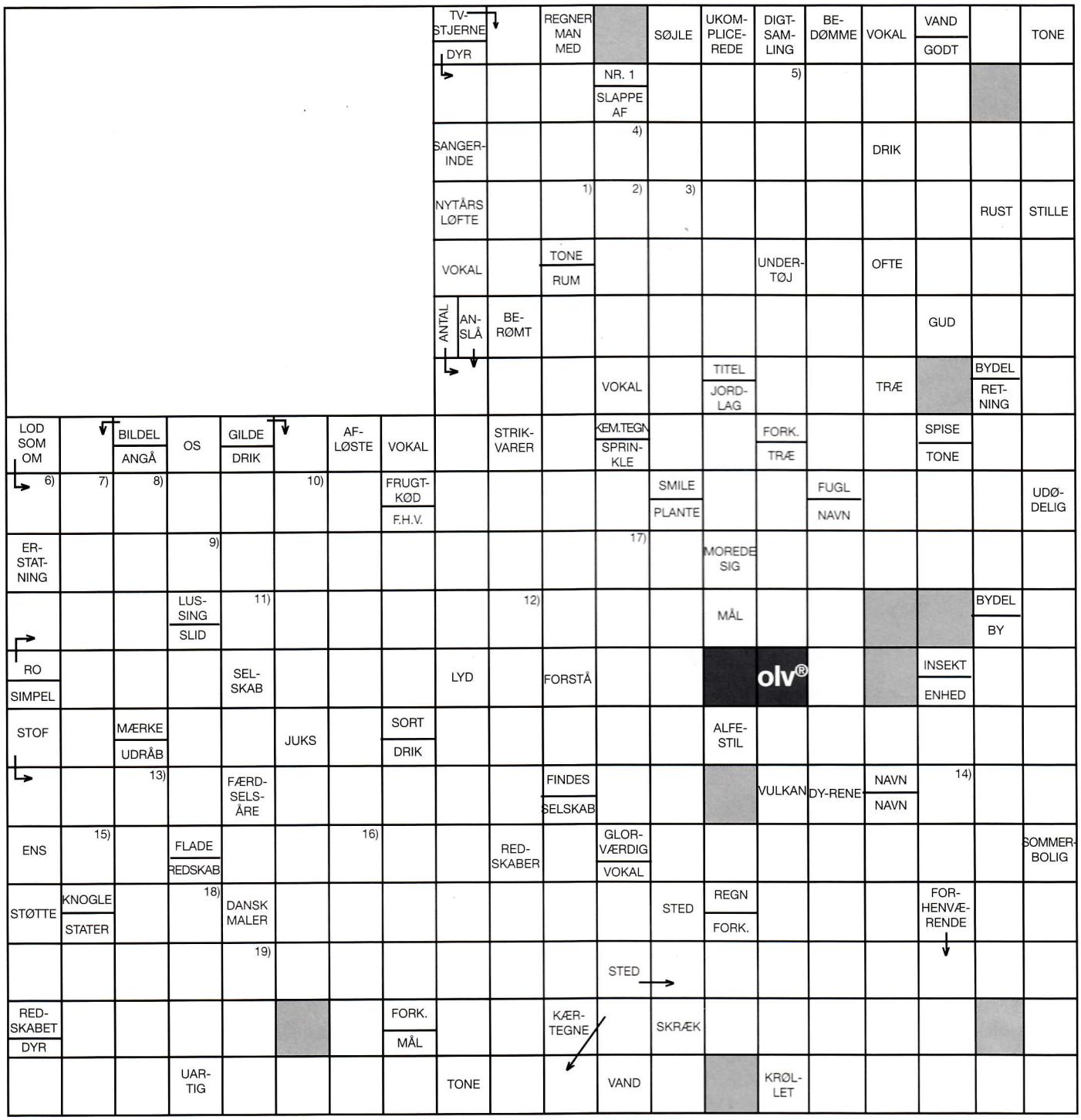

KRYDSORD Copa-blad 132 . ***Send ind og vind.*** **Find nøglebogstaverne, skriv dem i kasserne her forneden, og send -** ***senest 16. februar*** **- de tre ord til: COPA, Odinsvej 5, 4100 Ringsted.**

PRÆMIER:

1. præmie: 200,- kr.
2. præmie: En T-shirt med "COPA-træ".
3. præmie: En mulepose med COPA-logo.

LØSNING:

1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)	10)	11)	12)

13)	14)

15)	16)	17)	18)	19)

Indsendt af (skriv med blokbogstaver):

Navn.....

Adr.....

.....

Postnr.....

By.....

Mødekalender

januar + februar (+ marts)

Har du aktiviteter, du ønsker omtalt i den gule mødekalender, så skriv til COPA.

10-01 kl.17.00-19.00
Sygehuset Øresund, Helsingør.
Rådgivning og åbent hus.
Frederiksborg amt

10-01 kl. 14.00-17.00
Kolding Sygehus, gæstekantinen.
COPA-klub, Kolding.
Vejle amt

10-01 kl. 16.00-19.00
Silkeborgvej 78, Århus
Rådgivning.
Århus amt

11-01 kl. 16.00-18.00
Aktivitetshuset, Vejle.
COPA-klub, Vejle.
Vejle amt

13-01 kl. 14.00
Kræftens Bekæmpelse, Nørgårdsvej, Lyngby.
Lysbilledeforedrag/foredrag.
Københavns amt

19-01 kl. 14.00
Pilegården, Brønshøjvej 17, Brønshøj.
Orienterende møde for nye medlemmer.
København / Frederiksberg

24-01 kl. 14.00
Silkeborgvej 78, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

27-01 kl. 14.00
Valby Medborgerhus.
Lysbilledeforedrag/foredrag.
Københavns amt

06-02 kl. 19.15
Hillerød Sygehus.
Foredrag.
Frederiksborg amt

07-02 kl.13.30-15.30
Kræftens Bekæmpelse,
Strandboulevarden 55, Kbh. Ø
Rådgivning.
København/Frederiksberg

07-02 kl. 14.00-17.00
Gæstekantinen, Kolding Sygehus.
COPA-klub, Kolding.
Vejle amt

08-02 kl. 16.00-18.00
Aktivitetshuset, Vejle.
COPA-klub, Vejle.
Vejle amt

08-02 kl. 13.30-17.00
I.P. Schmidts Gården, Fredericia.
COPA-klub, Fredericia.
Vejle amt

10-02 kl.14.00-16.30
Pilegården, Brønshøjvej 17, Kbh.NV
Generalforsamling.
København/Frederiksberg

10-02 kl. 14.00
Fritidshuset, Hostrupsvej 26, Hillerød.
Generalforsamling.
Frederiksborg amt

14-02 kl. 17.00-19.00
Sygehuset Øresund, Helsingør.
Åbent hus. Rådgivning.
Frederiksborg amt

17-02 kl. 12.45
Steno Museet, Århus.
Museumsbesøg.
Århus amt

17-02 kl. 17.00
Skovvangsskolen, Århus.
Generalforsamling.
Århus amt

21-02 kl. 14.00
Silkeborgvej 78, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

24-02 kl. 14.00
Valby Medborgerhus.
Generalforsamling.
Københavns amt

05-03 kl. 19.00
Sønderborghus.
Lokalmøde.
Sønderjyllands amt

06-03 kl. 14.00-17.00
Kolding Sygehus, gæstekantinen.
COPA-klub, Kolding.
Vejle amt

06-03 kl. 13.30-15.30
Kræftens Bekæmpelse,
Strandboulevarden 55, Kbh. Ø.
Rådgivning.
København/Frederiksberg

07-03 kl. 16.00-19.00
Silkeborgvej 78, Århus.
Rådgivning.
Århus amt

07-03 kl. 16.00-18.00
Aktivitetshuset, Vejle.
COPA-klub, Vejle.
Vejle amt

07-03 kl. 13.30-16.00
I.P.Schmidtsgården, Fredericia.
COPA-klub, Fredericia.
Vejle amt

13-03 kl. 17.00-19.00
Sygehuset Øresund, Helsingør.
Åbent hus. Rådgivning.
Frederiksborg amt

16-03 kl. 14.00
Valby Medborgerhus.
Foredrag: Fra Mismod til Livsmod.
Københavns amt

16-03 kl. 16.30
Ellehøj.
Forårsfest. Medlemsmøde.
Vejle amt

18-03 kl. 19.00
Møllebo. Køge.
Medlemsmøde.
Roskilde amt

26-03 kl. 19.00
Folkehjemmet, Aabenraa.
Generalforsamling.
Sønderjyllands amt

03100 KHC 7049 030
COPA
SILKEBORGVEJ 78
8000 ÅRHUS C

LOKALFORENINGER / GRUPPER / KLUBBER

De anførte træffetider er kun vejledende

København / Frederiksberg
Helene Christensen
P. Bangsvej 107, 1.
2000 Frederiksberg
Tlf.: 38 71 62 31
Kontaktperson:
Litta Porter, Ane Katrinesvej 34,
2000 Frederiksberg. Tlf.: 31 10 26 25
(Træffetid: 09.00 - 10.00)

Københavns amt
Fungerende lokalformand:
Marianne Hemmingsen
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 45 83 52 58 eller 46 56 55 75
Kontaktperson:
Inga Robinson, Televænget 30, 2770 Kastrup
Tlf.: 31 51 30 13 eller 46 56 55 75.

Bornholms amt
Inge Skovgaard Petersen
Pæretræsdalen 21
3700 Rønne
Tlf.: 56 95 65 30

Frederiksborg amt
Bent H. Larsen *)
Emil Noldesvej 32
3000 Helsingør
Tlf: 42 22 06 16
(træffes bedst 17.00 - 18.00)

Fyns amt
Vagn Madsen
Svanevej 25
5492 Vissenbjerg
Tlf.: 64 47 24 46 (efter kl. 16.00)
Rådgiver: Gerda Pedersen,
Carl Blochsvej 1, 2., 5230 Odense M.
Tlf.: 66 11 26 84 el. 66 19 26 84.

Lolland-Falster
Marianne Andersen
(rådgiver og formand)
Askhavnsvej 8, Femø
4930 Maribo
Tlf.: 53 91 50 30

*) Medlem af COPA's forretningsudvalg.

Nordjyllands amt
Flemming Jacobsen
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 98 37 16 30.
Rådgiver:
Kirsten Møhlenberg, Nielsmindevej 16
9493 Saltum ,Tlf.: 98 88 11 51

Næstved
Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf.: 53 70 80 42
(bedst hverdage 10.00 - 12.00)

Ribe amt
Frede Jensen
Langetvedvej 21
6630 Rødding
Tlf.: 74 84 71 27

Ringkøbing amt
Arne Nielsen *)
Rudesvej 20
7500 Holstebro
Tlf.: 97 42 21 19

Roskilde amt
Erik Kristjansen *)
Jasminvej 1
4600 Køge
Tlf.: 53 65 38 78

Sønderjyllands amt
Sv. Kjærsgaard Jensen *)
Møllehaven 2A
6430 Nordborg
Tlf.: 74 45 42 04 (bedst efter 17.00)

Vejle amt
Lis Obel Jakobsen
Overgade 5, Skærbæk
7000 Fredericia
Tlf.: 75 56 28 20

Viborg amt
Inga Vestergaard Andersen
Fårtoftevej 144
7700 Thisted
Tlf.: 97 92 15 97

Vestsjællands amt
Torben Hansen
Harhoffs Allé 44
4100 Ringsted
Tlf.: 53 61 56 23

Århus amt
Henning Granslev *)
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager
Tlf.: 86 28 11 24 (bedst 14.00 - 18.00)
Rådgiver: Ellen Sørensen,
Hedevej 8, Årslev, 8900 Randers
Tlf.: 86 49 16 11 (bedst 09.00 - 12.00)

Crohn klubben øst
Eva Larsen
Pærevangen 2, 1.tv.
2765 Smørum
Tlf.: 44 66 04 54 (efter kl. 17.00)
&
Marina Larsen
Lyngbyvej 293 A
2900 Hellerup
Tlf.: 31 65 65 07

Crohn klubben vest
Mariann Olesen
Skyttevej 21
8450 Hammel
Tlf.: 86 96 34 49

Forældregruppen
Lisbet Refer Dalsgaard
Bredmosevej 16, Elsborg
8840 Rødkærsbro
Tlf.: 86 65 90 12

J-pouch
Christina Berggren
Dianavænget 23, 2.th.
5250 Odense SV
(COPA's sekretariat, 57 67 35 25,
oplyser telefonnummer)

Ungdomsgruppen
Charlotte Rønneberg
Vester Kirkestræde 10, 3.
8900 Randers
Tlf.: 86 41 89 26, bedst aften
&
Michael Jensen
Løvgårdsvej 7, st.
2830 Virum
Tlf.: 45 85 28 87